LIETUVIŲ DIENOS

PEDAGOGĖ IR VISUOMENĖS VEIKĖJA ALICIJA RŪGYTĖ

LITHUANIAN DAYS
JANUARY 1982

1982 M. SAUSIO MĖN.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

(ISSN : 0024-2950)

4364 Sunset Blvd.—Hollywood, CA 90029
Telefonas: 664-2919

1982, Sausis Nr. 1 (320)
January, 1982 No. 1 (320)

Eina XXXII metai
Volume XXXII

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN, PUBLISHED 1946-49.

Redaguoja
REDAKCINĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, MPA
Margis Matulionis, MA
English Editorial Staff

Antanas F. Skirius
Leidėjas/Publisher

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.
Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or Lithuanian Days magazine

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį
Use of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.
Subscription will be renewed automatically at expiration date. If subscription is to be discontinued, notice to that effect should be sent to the publication.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

Please send any changes of address to:
LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Allow six weeks for the change.

Atskiro nr. kaina $2.00 Single Copy $2.00

Prenumerata $20.00 metams Kanadoje $25.00
Subscription $20.00 Per Year Canada $25.00
Garbės prenumerata/Honorary subscription $35.00
"Second Class Postage Paid at Los Angeles, Calif."

VIRŠELIAI / COVERS
FRONT COVER

ALICIJA RUGYTE

A. Rugis was born in Sveksna, Western Lithuania, on December 5, 1902. Her father, physician Juozapas Rugis, was an active participant in the Lithuanian national movement and contributed articles to, and was an active disseminator of clandestine Lithuanian publications, published in East Prussia and smuggled across the border during the press ban imposed on Lithuania by the Russian authorities.

From 1927-33, Alicija studied history, geography and education at the University of Kaunas, and at the same time, she taught in the city's elementary schools. Nevertheless, she passed her exams in all 36 subjects. When Vilnius was returned to Lithuania in 1939, she was transferred there, where she taught first at the Polish boys' high school and then at the Lithuanian coeducational school.

From 1942 she served as director of Sveksna high school until the war forced her to relocate to Regensburg, Germany, in 1944. There she co-founded a high school for Lithuanian refugees with a student population of 122.

Emigrating to the United States, she settled in Chicago and was the principal of the Chicago Lithuanian Youth Center high school from 1955-1961. She also was a founder and permanent treasurer of the Lithuanian Historical Society.

Alicija has been teaching continuously for 55 years and has edited four books and been involved in the publication of 30 others.

She is active in 10 Lithuanian organizations, the Pedagogical Institute, the Marquette Park Lithuanian School and in the preparation of various plays and annual Christmas pageants. However, she is perhaps most enthusiastic about her work for the Lithuanian Historical Society.

Now retired from her work as a tailor, she still devotes herself completely to Lithuanian affairs. Despite her 80 years, she is enthusiastic about the future and anticipates accomplishing much more. Since she expects to live another 20 years, she has plenty of time.

BACK COVER

The Lithuanian Legation building in Washington, D.C., where the Lithuanian flag has been flying since 1924, needs major repairs. To accomplish this task, financial support of all Lithuanians is needed.

Next to our Legation are the embassies of Spain, Mexico, Italy, Poland and Ghana. In the same neighborhood there is a building previously occupied by the earlier embassy of Cuba, now occupied by the Cuban Mission for Cuban Affairs.

Please mail all donations to: Lithuanian Legation, 2622—16th St. N.W., Washington, D.C. 20009.

TURINYS/CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Psl.

Naujuosius Metus pasitinkant, Lietuvos atstovas S. A. Bačkis 3
Ryžtingos kultūrininkės kelias, Juozas Prunskis 4
Žiemos Gėlė, Alė Rūta 8
Zentos Tenisonaitės poezija 8
Chorų koncertas Kanadoje, Elzbieta Kardelienė 9
Toronto choras "Aras" Clevelande 10
Puošni dailininko Murino meno knyga, Alė Rūta 11
Vaizdai iš Lietuvių Dienų leidėjo minėjimo 12-13
Lietuvių Dienų leidėjo 70 m. sukakties atžymėjimas, D-K-s 14
Grožio karalaitė Adriana Juozytė Venezueloje (R.) 15

ENGLISH SECTION

Alicija Rūgyte 2
The Supreme Committee Meets in Annual Session, by Algirdas Kasulaitis 16
Bee Lovers Fight City Works Department 17
The Unknown War Stirs Professor 17
Lithuanians Resist Russification by Ms. Cindy Prosuk 18
Young Artists in Lithuania Today 19
The Consequences of Fear by Jurgis Gliauda 20
A Summer Eve by Irene Luksis-Goddard 21
Photos of Chicago Lithuanian Opera during performance in Toronto 21

"Lietuvių Dienas" nuo šio numerio pradedame spausdinti ofsetu

Nuo š.m. sausio mėn. numerio Lietuvių Dienų žurnalas pradedamas spausdinti giliaspaude (ofsetu).

Šiam darbui yra pakviestas specialistas A. Kasperas, kuris per 11 metų turėjęs nuosavą spaustuvę.

Iki šiol L.D. buvo spausdinamas taip vadinamu "karštu būdu," t.y., nuo cinko, kliišių ir švino raidžių.

Neatrodo, kad ofsetu spausdinimas pigiau kainuotų, tik paveikslų reprodukcijos bus aiškesnės. —Leidėjas

Lietuvių Istorijos draugijos narių visuotino susirinkimo, įvykusio 1972 m lapkr. 28 d., dalyviai. I eil. iš kairės: kun. dr. I. Urbonas, J. Mulokas, prof. dr. J. Jakštas, dr. M. Krasauskaitė, J. Dainauskas, A. Dumbrienė, A. Rūgytė, prof. St. Dirmantas, G. Songinas; II-je eil.: kun. dr. V. Bagdanavičius, V. Žemaitis, V. Kožica, C. W. Baltramaitis, J. Litvinas, V. Krapauskas, A. J. Kaunas, K. Griškus. *Nuotrauka V. Noreikos*

Members of the Lithuanian Historical Society at the general meeting of November 28, 1972. In the first row, from left: Rev. Dr. I. Urbonas; J. Mulokas; Prof. Dr. J Jakstas, Dr. M. Krasauskas, J. Dainauskas, A. Dumbrys, A. Rugis, Prof. St. Dirmantas, G. Songinas. Second row: Rev. Dr. V. Bagdonavicius, M.IC, V. Zemaitis, V. Kozica, C. W. Baltramaitis, J. Litvinas, V. Krapauskas, A. J. Kaunas, K. Griskus.

NAUJUOSIUS — 1982 — METUS PASITINKANT

Lietuvos atstovo, dr. S. A. Bačkio, žodis į Lietuvą
įregistruotas Amerikos Balse Naujųjų 1982 Metų proga

Brangūs Tautiečiai,

Sutinkame šiemet Naujuosius Metus tokioje tarptautinėje padėtyje, kurioje pagal Popiežiaus 1982 metų sausio 1-mai dienai skirtą pareiškimą "Yra rimtų grėsmių taikai pasaulyje", o pagal Prezidento Reagano gruodžio 23 d. žodžius "Pasaulis yra pilnas pavojų bei pažadų. Daugelis žmonių ir dabar tebegyvena tironijoje ir skurde." Tos mintys rodo, kaip visiems sunku yra atsakyti į kylančius klausimus ryšium su tebesitęsiančia Lietuvos okupacija, įvestu karo stoviu Lenkijoje, Sovietų kariuomenės buvimu Afganistane, Artimųjų Rytų problemomis, atominio karo baime, branduolinių ginklų pašalinimo projektu ir t. t. Esmėje šių Naujųjų Metų išvakarėse padėtį paaštrino Lenkijoje smurto priemonių pavartojimas, laužąs žmogaus teises ir laisves, garantuotas Pasauline Žmogaus Teisių Deklaracija ir Helsinkio Baigiamuoju Aktu. Daugely Vakarų kraštų vyko ir vyksta manifestacijos prieš Lenkijoje įvestą karo stovį, Sovietų diktuojamą. Spaudoje buvo reiškiamos mintys, kad būtų paskelbtos sankcijos prieš Lenkiją ir Sovietų Sąjungą dėl 1975 metų Helsinkio Akto nuostatų nesilaikymo. JAV paskelbė 1981.XII.29 d. eilę sankcijų prieš Sovietų Sąjungą. Šiąja proga prisimintina Prezidento Reagano 1981.XII 4 d. Proklamacija, kuria buvo paskelbta gruodžio 10-toji Žmogaus Teisių Diena, gruodžio 15-toji Teisių Rinkinio Diena ir Žmogaus Teisių Savaitė pradedant gruodžio 10-tąja diena. Toje proklamacijoje sakoma:

"Mes ir toliau stengsimės pilnai laikytis tų teisių mūsų krašte ir skatinsime jų laikymąsi užsienyje. Mes negalime turėti didesnio noro žmonijai, kaip tą, kad visi žmonės galėtų tomis teisėmis naudotis."

Prezidentas Proklamacijoje pareiškė, kad po daugelio metų pastangų

"J. T. Žmogaus Teisių Komisija ir Visumos Susirinkimas priėmė deklaraciją, smerkiančią bet kokią diskriminaciją, liečiančią religijąJoje skelbiama, kad tėvai turi turėti teisę mokyti jų vaikus Dievą garbinti ir kad visos tikybos turi turėti teisę skelbti savo tikėjimą, paruošti savo dvasininkus ir laikytis savųjų papročių ir švenčių."

Sutikdami Naujuosius 1982 Metus iš vienos pusės matome pasaulyje Žmogaus teisių ir laisvių deklaracijų pabrėžimą, o iš kitos pusės — smurto ir žiauriausių priemonių vartojimą toms teisėms ir laisvėms užgniaužti. Mums mūsų Tautos laisvės bylą ginant tenka dar daugiau pabrėžti žmoniškumo, moralės, teisingumo ir tarptautinės teisės principus, kad geriau būtų galima apsaugoti pavergtuosius nuo dar didesnio smurto ir priespaudos. Lietuvių Tautos teisių ir aspiracijų gynėjai gerai žino, kad Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje įsakomi pareigūnai nesilaiko nei Pasaulinės Žmogaus Teisių Deklaracijos, nei Baigiamojo Helsinkio Akto nuostatų, nepaisant, kad Vakariečiai tarptautiniuose forumuose nuolat tai Sovietams kartoja. Lietuvių išeivija ta kryptimi taip pat stiprina veiklą tikslu parodyti Sovietų Sąjungos nusikaltimus teisėms, kurias Sovietai yra pasižadėję gerbti. Tikėkimės, kad pasaulinė opinija ir Vakarų valstybių žygiai paveiks Sovietų Sąjungą, kurios viduje bręsta didelės sunkenybės. Mums dar daug pastangų, kantrybės ir ištvermingumo reikės, kol bus laimėta Lietuvos laisvės byla. Bet Tėvynės meilė, ryžtas laisvai gyventi ir nepriklausomai tvarkytis mus visus jungia ir stiprina. Niekas nepajėgs sugriauti mūsų tikėjimo ir vilties į laisvos Lietuvos ateitį.

Naujųjų Metų proga nuoširdžiai sveikinu Lietuvos Pasiuntinybės ir savo verdu visus pavergtos Tėvynės tautiečius.

Linkiu, kad ateinantieji Metai visiems atneštų šviesesnių viltčių į geresnį rytojų.

RYŽTINGOS KULTŪRININKĖS KELIAS

Alicija Rūgytė — pedagogė, istorikė visuomenės veikėja

Juozas Prunskis

Chicagoje tėra tik viena tokia lietuvė kaip Alicija Rūgytė. Ji jau 55-tus metus mokytojauja be petraukos įvairiose mokyklose. 1981 m. gruodžio 5 d.ji jau pradėjo 80-tuosius metus, ir vis dar tebedirba mokykloje. Ji suredagavo keturias knygas, ir jos rūpesčiu buvo išleista 30 knygų. Neseniai įvykusiame Mokslo ir kūrybos simpoziume Chicagoje net 29 jos buvę mokiniai skaitė paskaitas. Ji yra Istorijos draugijos ir Giedros korporacijos garbės narė ir visokių parengimų pirmaeilė organizatorė. Vien tik Mokslo ir kūrybos simpoziume ji išplatino lietuviškų istorijos leidinių už 811 dolerių. Chicagoje apie Vilniaus universitetą, Žalgirio mūšį, apie Vytautą Didįjį, apie Lietuvos moteris istorijoje, apie keliones po Europą (rodant skaidres) iš viso skaitė per 30 paskaitų įvairiuose susirinkimuose ir minėjimuose. Net ir artimesnės kolonijos, kaip Grand Rapids, buvo pasikvietusios ją su paskaitomis.

Neseniai Giedros iniciatyva buvo susuktas filmas apie ją, įjungiant mokyklas ir istorijos draugiją, kuriose ji dirba. Chicagoje jos globoje buvo atšvęsta Lietuvių istorijos draugijos 25 metų jubiliejus o dabar ji organizuoja paruošimą knygos, skirtą Giedros 55 metų veiklos sukakčiai.

Alicija Rūgytė Kaune 1936 metais.
Alicija Rugyte in Kaunas, 1936

Alicija Rūgytė Švėkšnos gimnazijos direktorė 1942 metais.

Alicija Rugis, director of Sveksna high school, in 1942.

Knygnešio duktė

Pradžiai — truputis jos biografinių duomenų. Gimusi 1902 m. gruodžio 5 d. Švėkšnoje. Jos tėvas buvo gydytojas, Maskvoje baigęs medicinos studijas. Iš tėvo ji paveldėjo lietuvišką patriotinį nusistatymą. Jos tėvas Juozapas Rūgys Maskvoje priklausė lietuvių studentų draugijai, kuri paskatino jį, studijas baigus, įsikurti Švėkšnoje, kuri buvo tik trys kilometrai nuo sienos ir kur buvo patogios sąlygos gabenti knygas iš Prūsų. Tėvas palaikė ryšius su rusų valdininkais, kurie nekontroliuodavo to knygnešio. Buvo artimai susipažinęs su Adomu ir Jurgiu Plateriais, kurie buvo arti caro dvaro. Be to, Juozapas Rūgys kartu medžiodavo su Stolypinu, būsimuoju Rusijos ministeriu pirmininku. Taigi jis buvo susidaręs gerą atramą slaptam knygų platinimui. Grafas Plateris leisdavo jam vykti į Prūsus su karieta, kinkyta "Staininiais" žirgais, ir jis lengvai, nekratomas, pravažiuodavo. Namų salka buvo prikrauta knygų, ir Alicija Rūgytė nuo pat jaunų dienų buvo persunkta knygnešio ryžtu ir patriotinėmis nuotaikomis. Turėdama tokius ryšius Rūgytės tėvas galėjo daug kam padeti. Pvv., buvo įkliuvęs knygnešys Tadas Lomsargis. Jį rusai jau buvo bevežą į Sibirą. Dr. Juozapas Rūgys paveikė, kad tas knygnešys buvo ne į Sibirą ištremtas o nuvežtas į grafienės Platerienės dvarą Ukrainoje ūkvedžiu.

Kan. Martišiaus pusseserė

Antras žmogus, turėjęs didelės įtakos į Alicijos Rūgytės charakterį, buvo kan. Feliksas Martišius, jos pubrolis. Tai buvo didelis idealistas. Jis sukūrė Prienų gimnaziją, visas lėšas atiduodamas jaunimui, gimnazijai, dėvėdavo sutanas iš namie austos medžiagos, su dideliu pasišventimu globojo lietuvišką jaunimą.

Šitokiose patriotinėse nuotaikose augo Alicija Rūgytė. Namuose paruošta privačių mokytojų, Mogiliave baigė keturias klases užtat gerai moka rusų kalbą. Toliau — baigė Mergaičių mokytojų seminariją Kaune. Vytauto Didžiojo universitete išėjo istorijos, pedagogikos bei geografijos studijas. Bestudijuodama ji jau mokytojavo Garliavoje, kasdien autobusu vykdama į universitetą. Grįždavo traukiniu ir nakčia tris kilometrus iš stoties pareidavo pėsčia. Pirmais metais universitete turėjo 40 valandų paskaitų savaitėje. Po metų pavyko persikelti mokytojauti į Kauną, ir tada buvo daug lengviau lankyti universitetą.

Alicija Rūgytė Vokietijoje, Šeinfeldo Lietuvių gimnazijos 1945 m. įkūrėja ir direktorė.

A. Rugis, founder and director of the Scheinfeld Lithuanian high school in 1945.

Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos choras, paruoštas B. Jonušo 1955/56 mokslo metais, dalyvauja Dainų šventėje Chicagoje, direktoriaujant A. Rūgytei.

The Chicago Lithuanian Saturday Secondary School Choir, under the guidance of B. Jonusas, participates in the 1956 Lithuanian Song Festival in Chicago. Director, Alicija Rugis.

Istorijos dėstytoja Vilniuje

Universitetą baigė 1933 m., įstengusi, nežiūrint mokytojos darbo, išlaikyti visus 36 dalykų egzaminus. Pasiliko dėstyti Jablonskio mokykloje Kaune. Kai buvo atgautas Vilnius, Rūgytė buvo paskirta į Vilniaus III Berniukų gimnaziją dėstyti Lietuvos istoriją lenkiškai Vokiečių okupacijos metu ta gimnazija buvo likviduota, ir ją paskyrė į Kauno Vytauto Didžiojo berniukų gimnaziją dėstyti istorijos.

Direktorė

1942 metų vasarą gavo paskyrimą Švėkšnos gimnazijos direktore. Buvo gausiai mokinių, pilna gimnazija, kurioje su paralėlėmis klasėmis buvo 12 klasių. Pora klasių net pavyko perkelti į Platerio rūmus, nes gimnazijos patalpose nebebuvo vietos.

Gimnazija dar veikė iki 1944 m spalio 9 d., kai Kaunas ir Vilnius jau buvo bolševikų užimti. Tai buvo bene paskutinė veikianti patriotinė Saulės gimnazija bolševikų dar neužimtame Lietuvos kampelyje. Patys ten suorganizavo ir atlyginimą mokytojams, negaudami jokios paramos iš centro.

Arkliais į Dancigą

1944 m. spalio 10 d. Rūgytė su savo broliu Jonu Rūgiu, buvusiu Kauno technikos mokyklos inspektorium, su savo sesers Račkauskų šeima (su trimis vaikais) dviem vežimais išbėgo į Vokietiją ir arkliais iš Švėkšnos nuvažiavo net į Dancigą. Čia pardavė arklius ir vyko į Bavariją jau traukiniu. Apsigyveno Ragensburge.

A. Rūgytė buvo baigusi gailestingų seserų kursus, tai buvo priimta dirbti ligoninėn. Kai atėjo amerikiečiai, Rūgytė ėmėsi Regensburge organizuoti gimnaziją. Susidarė 122 mokiniai. Rūgytė buvo inspektore, o kai direktorius Ignas Malinauskas išvyko, Rūgytė tapo direktore.

Lietuvių Istorijos draugijos valdyba 1968 m. Iš kairės: vicepirm. prof. Jonas Rugis, primininkas prof. St. Dirmantas, kasininkė ir reikalų vedėja Alicija Rūgytė, redaktorius "Tautos Praeities" J. Dainauskas.

The administrative board of the Lithuanian Historical Society in 1968. From left: Vice-chairman Prof. J. Rugis; chairman Prof. St. Dirmantas; treasurer and administrator A. Rugis, and Jonas Dainauskas, editor of "The Nation's Past."

JAV lituanistinėse mokyklose

Amerikon Rūgytė atvyko 1949 m. ir čia pradėjo mokyti lituanistinėj mokykloj ir tą darbą tebetęsia ir dabar. Šešerius metus buvo Chicagos aukštesn. lituanistinės mokyklos direktore. Kasdienę duoną užsidirbdavo siuvykloje, o šeštadienius atiduodavo lietuviškam švietimui. Kai išėjo pensijon iš siuvyklos, įsijungė į kasdienes lituanistines pamokas Marquette Parke. Vadovaujant Chicagos lituanistinei mokyklai, jai teko pakelti daug rūpesčių. Naujieji ateiviai pinigų neturėjo. Reikėjo suorganizuoti mokyklos inventorių. Reikėjo su klasėmis kilnotis iš vienos parapijos į kitą, kol galėjo pagaliau persikelti į Jaunimo Centrą. Čia reikėjo suorganizuoti visą inventorių. Trūko vadovėlių. Pirmą lietuvių literatūros vadovėlį parašė J. Masilionis. Nebuvo lėšų išleisti. Geraširdžių Marijos ir Antano Rudžių šeima keturiems vadovėliams davė po tūkstantį dolerių.

Po darbo siuvykloje A. Rūgytė lakstydavo su aukų lapu po miestą; ir taip palaipsniui pavyko mokyklai įeiti į vėžes, susilaukus tėvų paramos ir mokytojų talkos.

Dabar, šalia darbo Pedagoginiame institute ir Marquette Parko lietuvių mokykloje, Rūgytė aktyviai dirba dešimty lietuvių organizacijų, organizuoja Kūčias, parengimus, net jai teko režisuoti mokinių vaidinimą Kalėdų eglutei. Bet labiausiai ji įsijungusi į Lietuvių istorijos draugiją.

Paklausta, kas ją paskatino pasišvęsti Lietuvos istorijos reikalams, ji pasakojo:

— Aš studijavau istoriją. Tai mano sritis. Toliau — mes visi susirūpinę Lietuvos laisvinimu. Bet gi mes neturime kariuomenės jėgos tėvynei išlaisvinti. Mūsų stiprybė — kultūriniame pajėgume. Mes turime semti įkvėpimo ir jėgos iš savo garbingos praeities, iš savo istorijos. Išleistas Lietuvos istorijos knygas nemokamai išsiuntinėjame į bibliotekas. Turime istorinių knygų prenumeratorių Kanadoje, N. Zelandijoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, nekalbant jau apie JAV-bes. O nemažai istorinių knygų išdaliname nemokamai bibliotekoms. Pvz., davėme nuvežti į Kolumbiją, Argentiną ir kitas vietas. Dalis knygų sukrauta Šv. Kazimiero seselių vienuolyne, skirta išlaisvintai Lietuvai. Tai nelengvas užmojis. Vien Zanavykų monografijos išleidimas kainavo 11,000 dolerių su viršum.

Dir. A. Rūgytė dėsto Lietuvos istoriją 7 kl. Chicagos Aukštesniojoje Lituanistikos mokykloje.

Director A. Rugis teaching Lithuanian history to 11th graders at the Chicago Lithuanian Saturday Secondary School.

Iš kur Jūs gaunate tiek jėgos ir energijos išvystyti tokią veiklą?

— Kaip galima sėdėti be darbo!

Kaip čia dirbdamas besiplaktumei, vis geriau negu Sibire. Daug ryžto atneša lietuvių palankumas suplanuotiems darbams.

— *Kokie Jūsų ateities planai?*

— Čia galo nėra. Pirmoj eilėj Giedros istorija. Toliau — "Lietuvių Tautos" penkto tomo trečia knyga, kuriai jau davė straipsnį kun. Valkavičius. pažadėjo du straipsniu prof. Krivickas. Esu ateitininkų namų tarnyboje. Čia irgi turime planų.

— *Kaip tarnauja sveikata?*

— Tuo tarpu — gerai. Geriausias principas toks — gyvensiu iki 100 metų, tai dar turiu laiko. O jei Dievulis pašauks anksčiau, tai pasirengusi.

— *Kokios Jūsų perspektyvos, kaip istorikės, dėl Lietuvos ateities?*

— Marksizmas nepateisina savo buvimo. Ta imperija turi sugriūti. Laikosi tokiu te-

Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos 6, 7 ir 8 klasių mokiniai 1960/61 mokslo metais.

Sėdi mokytojai, iš k.: J. Masilionis, D. Velička, direktorė A. Rūgytė, O. Krikščiūnienė, B. Kliorė, inspekt. kun. K. Pečkys, SJ.

The 10th, 11th and 12th graders at the Chicago Lithuanian Saturday Secondary School, 1960-1961. Seated from left are the teachers: J. Masilionis, D. Velicka, director A. Rugyte, O. Kriksciunas, B. Kliore and inspector Rev. K. Peckys, S.J.

roru. Argi mes nežinome, kas yra užnugaryje žudikų Sadato, pasikėsintojų prieš Popiežių, prieš JAV-bių prezidentą? Šventai tikiu, kad Lietuva prisikels. Jeigu puslaukiniai gauna nepriklausomybę, lietuviai — tokia kultūringa tauta! Tiek mes knygų išleidžiame, tiek mes turime savų intelektualų, profesorių. Mūsų statutai, edukacinės komisijos veikla, Vilniaus universitetas — tai vis tautos kūrybinio pajėgumo įrodymai. Kaip gi mūsų tauta galėtų pasilikti be savo valstybės! Žiūrėkite, koks lietuvių ryžtas! Atvažiavo be nieko. Gavopradžiai po kokią penkinę iš Balfo, o dabar mūsų šeimose vaikai su aukštuoju mokslu, prie savų namų po du automobiliu. Kaipgi šitokia gaji ir gabi tauta nesusilauktume laisvės savo kraštui? — baigė savo pokalbį su tvirtu įsitikinimu istorikė Alicija Rūgytė.

Baigdama dar pacitavo Maironio eilėraštį kaip savo šūkį:

Į darbą, kaip Dievas įsakė,
Į tekančią saulę vilties!
O Tėvas Aukščiausias, kurs amžiais
mus plakė,
Paguodžiančią ranką išties.
Su Dievo pagalba ir mokslu šarvuoti
Tik stokim į darbą už laisvę,
Išnyks priešai tautos.

1970. IV. 12. L. I. draugijos narių visuotiname susirinkime kasininkė A. Rūgytė skaito metinės veiklos pranešimą. Iš k. į d.: prof. dr. J. Jakštas, J. Dainauskas, A. Rūgytė, kun. dr. V. Bagdanavičius, prof. St. Dirmantas.

At the 1970 April 12 general meeting of the Lithuanian Historical Society, treasurer A. Rugis reads a summary of the year's activities. From left to right: Prof. Dr. J. Jakstas, J. Dainauskas, A. Rugis, Rev. Dr. V. Bagdonavicius, Prof. St. Dirmantas.

Lietuvos Istorijos Draugija švenčia 25 m. veiklos sukaktį

Lapkričio 15 d. Lietuvių Istorijos draugija paminėjo savo įsikūrimo Chicagoje 25-metį.

2 val. p. p. už mirusius draugijos narius specialias pamaldas atlaikė vysk. Vincentas Brizgys, vargonavo muz. Manigirdas Motekaitis. Pamoksle vyskupas linkėjo, kad ši draugija dar ilgus metus gyvuotų ir daug padarytų, siekdama savo tikslų. Pamaldose dalyvavo apypilnė koplyčia draugijos narių ir svečių.

Jaunimo Centro mažojoje salėje vyko akademija, kurią atidarė draugijos vicepirmininkas prof. dr. J. Račkauskas ir pasiūlė šiam susirinkimui ilgametį draugijos pirmininką prof. dr. Juozą Jakštą pakelti L. Istorijos dr-jos garbės nariu. Susirinkimas pasiūlymui vieningai pritarė. Po to buvo pagerbta ir viena iš draugijos steigėjų, jos spiritus movens, reikalų vedėja ir iždininkė istorikė Alicija Rūgytė.

Valdybos sekretorė Stasė Jakubonienė įteikė A. Rūgytei specialų padėkos adresą, o revizijos komisijos pirm. Aldona Dumbrienė prisegė gyvų gėlių korsažą.

Prof. Tomas Remeikis skaitė paskaitą "Tautiniai judėjimai Sovietuose". Daugiausia lietė disidentinius judėjimus Pabaltijo valstybėse. Silpniausias pasipriešinimas komunistinei indoktrinacijai ir kolonizacijai yra Latvijoje, nes jos oficialieji valdžios pareigūnai yra beveik visi iš Maskvos primesti latviai, kurie labai klusniai vykdo Maskvos direktyvas. Dėl stiprios kolonizacijos latvių procentas Latvijoje yra nukritęs iki 53%. Be to, gimimų sumažėjimas yra latvių tautos sunaikinimu. Latviai neturi jokios pogrindžio spaudos.

Estijoj tautinė dvasia yra stipresnė, nes daug vakarietiškų idėjų estai gauna iš kaimyninės Suomijos, o ir komunistiniai vyriausi pareigūnai daugiau paiso estų tautinių reikalų. Buvo ir jaunimo demonstracijų prieš komunistinę priespaudą. Pačių estų procentas yra aukštesnis Estijoje, daugiau kaip 60.

Stipriausias pasipriešinimas komunistiniam režimui pasireiškia Lietuvoje. Čia ir komunistiniai pareigūnai šiek tiek patriotiškesni, ir yra stipriai susiorganizavęs pogrindis, kuris pajėgia leisti, palyginti, labai gausią pogrindžio spaudą. Ji pasiekia ir Vakarų pasaulį. Lietuvių procentas Lietuvoje yra 80, beveik aukščiausias visoje Sovietų Sąjungoje, išskyrus Armeniją. Lietuvoje katalikų Bažnyčia vaidina svarbų vaidmenį ir Lenkijos artima kaimynystė daro savo įsaką. Tačiau visų trijų rsepublikų ateitis yra liūdna. Nedug vilčių atgauti greitai nepriklausomybę.

Kitas kalbėtojas buvo kun. dr. J. Prunskis kuris kalbėjo apie V tomo 1-mą knygą skirtą Vilniaus universitetui. Ši knyga dar tebėra sapustuvėje, bet ji greitai pasirodys.

Apie Kunigaikščiui Kęstučiui skirtą veikalą trumpai pranešė dr-jos vicepirm. Apolinaras Bagdonas. Ši knyga irgi tebėra spaustuvėje, bet tikimasi dar prieš Kalėdas išleisti. Ta proga jis perskaitė poeto Leonardo Andriekaus eilėraščius iš ciklo "Kęstučio godos".

Apie sukaktuvinę knygą, skirtą L .Istorijos draugijos 25-čiui paminėti kalbėjo draugijos reikalų vedėja ir iždininkė Alicija Rūgytė, išreikšdama padėką mecenatams, kurių paramos dėka L. I. draugija galėjo išleisti tiek knygų ir žurnalą "Tautos praeitis".

Po to pakvietė prie vaišėmis apkrautų stalų pasistiprinti. Kun. V. Bagdanavičiui sukalbėjus maldą, visi dalyviai vaišinosi draugijos narių ponių Dumbrienės, Petrušienės, Gorėnienės, Jakubonienės paruoštais valgiais. Net ir vyno buvo duodama prie užkandų.

Laimėjimus pravedė A. P. Bagdonas ir P. Šimoliūnas, padedami dviejų jaunučių pagelbininkių. Tuo metu buvo M. Smilgaitės paruošta vaizdajuostė, rodoma apie Lietuvių Istorijos draugijos veiklą.

Žmonių buvo apie 200. Šventė tikrai puikiai pavyko. *(A. P. B.)*

PREMIJA UŽ ISTORINĮ VEIKALĄ

Premijai skirti už istorinį veikalą komisija, susidedanti iš prof. Tomo Remeikio, Broniaus Kviklio ir prof. Jono Račkausko, premijos vertą pripažino Lietuvių Istorijos draugiją, kuri per savo 25-rius veiklos metus išleido 22 istorines knygas. Jai ir buvo paskirta 1000 dol. premija, kurios mecenatas yra kun. Juozas Prunskis. Jis šią tūkstantinę ir įteikė Istorijos draugijos iždininkei ir reikalų vedėjai Alicijai Rūgytei lapkričio 15 d. Jaunimo Centre, minint draugijos sukaktį.

ALĖ RŪTA

Žiemos gėlė

Petronė kvapu šildė lango sklypelį. Akys norėtų perskrost baltą lauką ir už jo — mišką, tapusį jaunų vyrų namais... Tokia baisi tyla, ir toks nepermatomas, spengiantis baltumas, tarytum nebe šiame sviete, o vėlių klajūnių pasauly.

Laukia laukia jo ateinant, o kai jis išeina, vėl per šį langelį seka akim, kol pilkas taškelis ištirpsta baltoj tolumoj, susiliejančioj su tamsiu mišku.

"Eiti, eiti, reikia eiti..." — Plakasi mintys su dusliais širdies dūžiais.

Kažkur toli suloja šunys. Rankos graibo patamsy — ryšulio. Nuo šunų lojimo sąnariai apmiršta, visi jausmai pavirsta ausimis...

"Gal ateina? Ir vėl? Nebėra ko, paims ir tą ryšulėlį, jam skirtą... Jie gi ten silpsta badu! Eiti, reikia eiti, reikia..."

Kas beliko? Tėvas ir du vyresnieji pamiškėj amžinai jau nuraminti... Dievuliau Švenčiausias! Onelę paėmė iš gimnazijos, o kur padėjo?.. Tik ji viena dar užsiliko, ir Kazimierėlis, jauniausias... Daiktus išgrobė, tik žalmargė, per stebuklą, tebetūno tvartely, ją maitina. Ir Kazimierėliui koksai sūriukas nurieda į mišką... Greit Kūčios, o iš didžiulės šeimos — — tik ji su karvute, Žarmargėle...

Šunys tebeskalyja. Jau vėl kokie plačiakelniai, su šoblėm... Atsibastys ir krės namus, iki paskutinio siūlo, iki mažiausio kąsnio...

O Kazimierėlis anąkart įpuolė, užkando, pabučiavo jai ranką ir tik ištarė: "Pasnigę, pėdas gali mūsų užtikt... Negreit mama, grįšiu. Jei rastum per ką, atsiųsk, — mes labai alkani... Už to didžiojo beržo, kur daugiausia būdavo baravykų..."

Norėjo ji dar klaust, šaukti jį, o tik nulydėjo žingsnių duslumą, ir jis ištirpo laukų baltumoj...

Ką gi ji sakys? Kam išdrįs prasitarti? Kai dabar nebežinia, kas dar savas, o kas raudonųjų tarnas...

Šunys aptilo. Eis pati. Ji nebijo mirties-ramybės. Bijo tiktai kasdienės baimės, bijo tų baisių žmonių, kurie atneša baimę jai, vaikams, baimę — visiems. Trobelės langai pavirtę išplėstomis akimis; skurdžios, šaltos trobelės tyla pavirtusi ausimis. Ir motinos širdis giliai paslėpė meilę, ilgesį, ašaras... Širdis perpildyta baime.

Akys vėl prilipo prie kvapu atšildyto langelio stiklo. Tyli, švari baltuma. Šunys nebeloja. Už tos baltumos — miškas ir didysis beržas...

Senoji Petronė persižegnoja. Paima ryšuliuką su lašiniais ir sūriu, dar duonos gerą kampą iš stalčiaus, sudeda į skarelę ir suriša keturis jo kampus; įmeta į apdriskusią terbą ir užsideda ją ant pečių. Tegu atrodys elgeta, pavargėlė... Visas kaimas dabar, po raudonųjų užplūdimo, virto elgetomis...

Dar kartą persižegnoja ir atsargiai užveria duris. Ir jau mina sušalusią sniego plutą. Nei kelio, nei takų, tik nuojauta skverbiasi į juoduojantį mišką. Smunka skara, terba darosi vis sunkesnė, — įdrėko ar ką? Mintis budri, ir tik vienas troškimas — pasiekti beržyną.

Lūpos be balso vapena "Sveikas Marijas" ir "Amžinatilsius" — už jos žuvusius, už tiek daug jau kritusių pačiame jaunume...

"Gerai, kad Adventas ir kad prieš šventą dieną, ką sutikus ir pasakysiu, kad į Ankstyvąsias plūkuosi, laikrodžio neturiu, atėmė..."

Šaltis purto, sustingusiam veide jokios išraiškos, net ir baimė širdy užšalo, net ir maldos žodžiai gęsta, tik akys skverbiasi į juoduojantį mišką, kur Kazimierėlis... Jau pirmieji, retuokšniai krūmai, ačiū Dievui! Uždunsa... Staiga širdis taip nutyla, kad ji nustebusi net pritupia. Po krūtine maudžia...

"Dar apsilpsiu ir sušalsiu parkritusi", — sako budri mintis, — "kad tik pasiekč, kad tik pamatyč Kaziuką..."

Pasitaiso skarą, eina lėtu žingsniu; kodėl gi ta terba dabar dvigubai pasunkėjo?..

"Sveika Marija, susimilk ant mūsų..."

Sutrata keli šūviai. Netoli. Dar keli ir dar... Ji parkrinta nusigandusi po krūmu, terba išsidraiko. Širdis taip ima daužytis, jai rodos, išgirs tie, kur šaudo... Skara visiškai nusmunka, ir šalta srovė perlieja galvą, pečius, o visą ją iš naujo apsemia baimė...

"Su puštalietais gal paskui juos veja kaip zuikelius, Jėzau Mieliausias...

Kaip ji pakilo? Kaip susirado terbą? Jau eina, ir jau bėga, uždusdama ir klupinėdama. Sniegas darosi klampus, tempia ryšulį, kojos painiojasi... Vos juda pirmyn, nors mintimis lekia šuoliais,— gelbėti sūnaus, ar padėti jam kuo, jauniausiam, vargdienėliui...

Beržas buvo netoli nuo krūmų, bet ji užtruko. Prie to beržo linkečiavo keli vyrai, o vienas... Vienas, regis, gulėjo ant žemės. Petronę išmušė prakaitas. Vėl nauja baimė ir skaudus, baisiai skaudus — lyg nežinojimas, lyg žinojimas... Ji pripuolė prie gulinčio, kiti vyrai pasitraukė per žingsnį.

"Ma...' — Gulintis mėgino pasakyti, sunkiai, ir pagaliau ištarė "mama".

Prie jo pakreipto veido baltame sniege buvo išsiskleidusi tamsi dėmė, kuri šviesoj pražydo raudona gėlė... Tuo pat metu Petronė klaupėsi, sunėrusi rankas, ir suklupo kartodama:

"Sūnaitėli, sūnaitėli, mieliausias mano, sūnaitėli gražiausias..."

Kazimiero galva sviro, sviro į šoną, į raudoną dėmę, ir sustojo... Atviromis akimis ir vos pastebimu šypsniu.

Senutę surietė krūtinės diegliai, ji kartojo ir kartojo sūnaus vardą, bet jau tik mintyse. Jos lūpos stingo, parklupę keliai nebejuto sniege šalčio, išdrikę žili plaukai išsiskleidė prie gulinčio sūnaus kojų. Jos širdis buvo sustojusi.

Sudrebėjo belapės epušės šakelės, berdamos aplink sniegą. Ramiai ošė sena eglė po sunkia žiemo danga. Vyrai priėjo artyn, pasilenkė ir giliai atsikvėpė, paskui — persižegnojo. Visą ilgą minutę jie dar žvelgė į motiną ir sūnų, o tada — ėmė tvarkytis. Kad ir šūviai buvo nutolę, bet baimė jiems dar nebuvo pasibaigusi, dar tebetūnojo virš miško, laukų, kaimų, virš visos Lietuvos.

Tik nuo motinos ir sūnaus čia baimė jau pasitraukė. Ant jų veidų sustingo amžina ramybė.

Zenta Tenisonaitė

Per mėlynas lankas

Per mėlynas lankas
plaukia naktis
ieškodama svetimų saulių.
Sapnų šešėliuose
baltas vasaros vaikas
šaukia savo aidą...

VAN GOGH

Gėlių užuolaidoj geltona saulė
Mėlyni varpeliai lietaus akvarelėj...
Permatomam sode, po kabančiu oru,
vandeny užmiega stiklinė diena.

Spalvų sode sidabriniai vorai
audžia mezginius pasakai...
Kad uždegtų namuose
šimtą raudonų saulių ..
Kad prinoktų labai
senas raudonas vynas...
Kad sugrįžtų į
Nuskendusį Kraštą...

Gal būt

Gal būt gyvenimo istorijos
bokštas yra loterija, ar
karuselės ratas, ir mano žodžiai,
kaip nublokštos žarijos, kaip
šokančios žaltvyslės,
sukasi laiko scenoje
be tikslo...

1980.

Chorų koncertas Montrealyje

Aušros Vartų choras, mūsų kolonijos pažiba ir pasididžiavimas, ilgus metus džiugina mus savo giedojimu ne tik bažnyčioje per pamaldas, bet dainuoja ir įvairių renginių koncertuose Montrealyje ir kituose Kanados bei JAV miestuose, visada dalyvauja Lietuvių Dienų šventėse ir kasmet suruošia savo metinį koncertą.

Šiuo metu chorui vadovauja lietuvis, bebaigiąs konservatoriją, jaunas, energingas, pasiryžęs būti kompozitorium ir dirigentu, Alenksandras Stankevičius.

Šiemet savo metiniam koncertui Aušros Vartų choras pasikvietė talkon Montrealio mergaičių chorą "Pavasaris", kuriam vadovauja seselė Teresė ir kuris administruojamas Jadvygos Baltuonienės, ir iš Ottawos, Ont., mergaičių vienetą "Ramunėlės". Tam vienetui vadovauja Rūta Šiulytė. Jos tik septynios, bet visos muzikės, gerai kalba lietuviškai ir reikia labai stebėtis jas vienas girdint dainuojančias savo gražiais stipriais balsais ir labai gera dikcija. R. Šiulytės diriguojamos, jos dainuoja lyg visas didelis choras.

Ir štai 1981 m. lapkričio 28 d. Aušros Vartų parapijos salėje, kai prasiskleidė scenos užuolaida, išvydome scenoje vos susitalpinusius, gražiai pasipuošusius tautiniais drabužiais dainininkus ir pasiruošusią akomponuoti, prie rojalio sėdinčią seselę Teresę. Ir kai išėjo scenon jaunas, gražus, elegantiškos išvaizdos dirigentas Aleksandras Stankevičius, publika jam ir chorui plodama sukėlė ovacijas.

Koncertą pradėjo visi trys chorai su J. Gruodžio "Šiltas gražus rudenėlis", A. Račiūno "Per girią giružėlę" (liaudies daina) ir I. Bendoriaus "Už gireliu, už mareliu" (liaudies daina).

Toliau vienos moterys padainavo: St. Šimkaus "Plaukia sau laivelis" (l. d.) ir G. Gudauskienės "Pynė" (l. d.).

Vieni vyrai dainavo: J. Dambrausko "Jau žirgelis pabalnotas", J. Bendoriaus "Anoj pusėj Nemuno" (l. d.) ir B. Jonušo "Suaidės vėl laisvės dainos."

Antroje dalyje dainavo Aušros Vartų choras ir "Pavasaris". Padainavo T. Makačino "Svajonių paukštė", St. Šimkaus "Oželis" (l. d.), J. Tallat-Kelpšos "Eisim broliai mes laukelin (l. d.) ir J. Juzeliūno "Eisim grybus vajavot" (l. d.).

Koncerto pabaigai mišrus jungtinis choras padainavo: K. V. Banaičio "Atsikėlus ankstuję rytelį" (l. d.) ir A. Vanagaičio "Vėjužėlis" (l. d.).

Tenka labai padėkoti koordinatoriui Antanui Kebliui ir dirigentui už tokių rimtų ir vertingų dainų parinktą programą — be estradinių, gaudančių pigius efektus dainuškų kaip mėgstama įterpti į savo repertuarą. Štai, pasirodo, galima apsieiti ir be pataikavimo publikai.

Gerai interpretuojamos, teisingai frazuojamos visos dainos nuskambėjo muzikaliai, išsilaikant tiksliose tonacijose ir geruose tempuose.

Tik G. Gudauskienės dainų "Pynėje", kur greitinamas tempas, per daug jau buvo greitas ir tikrai neįmanoma buvo ištarti visus žodžius kiek aiškiau.

Antanas Keblys, koncerto pradžioje pasveikinęs taip gausiai susirinkusią publiką, koncertui pasibaigus padėkojo visiems už atsilankymą, koncerto dalyviams — už gražų padainavimą ir pakvietė studentus choristus brolius Paulių ir Danielių Mališkas įteikti dainininkėms mergaitėms po rožę ir paprašė kleboną Joną Kubilių tarti visiems atsisveikinimo žodį.

Mūsų klebonas,, pasigrožėjęs dideliu choru, montreališkiams dainininkams ir jaunam drigentui padėkojęs už gražų koncertą, ypatingą padėką pareiškė atvykusioms iš Ottawos "Ramunėlėms" ir palinkėjo joms augti ir žydėti dar ilgai ilgai.

Pasibaigus visoms iškilmėms, buvo vaišės ir šokiai net iki gaidžių, nes gi buvo daugybė jaunų šokėjų, o ir vyresnieji pas mus nepasiduoda jaunikliams.

Elzbieta Kardelienė

Jungtinių chorų koncerto Montrealyje dalyviai: Montrealio Aušros Vartų choras, Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", Ottawos dainos vienetas "Ramunėlės".

Dešinėje — Aušros Vartų choro ir šio koncerto dirigentas Aleksandras Stankevičius, kairėje — vieneto "Ramunėlės" vadovė Rūta Šiulytė, Seselė Teresė, akompaniatorė ir "Pavasario" choro vadovė, ir M.C. — sol. A. Keblys.

Nuotr. Sandro

Members of the combined choir at a concert in Montreal; the "Ausros Vartu" parish choir, the Montreal Girl's Choir "Spring," and the Ottawa Ensemble 'Ramuneles." At right: Director of the "Ausros Vartai" choir, and conductor for this concert, Aleksandras Stankevicius. On the left, "Ramuneles" director Ruta Siulyte; Sister Terese, accompanist, and "Pavasaris" choir director and M.C., soloist A. Keblys.

DRAUGO ROMANO KONKURSĄ LAIMĖJO B. PŪKELEVIČIŪTĖ

Draugo romano konkursą, skelbiamą 31-mą kartą, laimėjo Birutė Pūkelevičiūtė už romaną vardu "Devintas lapas".

Jury komisiją sudarė: Balys Gaidžiūnas, Viktoras Mariūnas, Vacys Rociūnas, Dalia Staniškienė ir dr. Danguolė Tamulionytė Clevelande.

Pirmą kartą B. Pūkelevičiūtė laimėjo konkursą už romaną "Aštuoni lapai". Vėliau buvo premijuoti dar du jos romanai: "Rugsėjo šeštadienis" ir "Naujųjų Metų istorija".

"Draugo" 31-mo romano premijos mecenatai ($2000) yra Raimonda ir Ričardas Kontrimai iš Los Angeles (Mission Viejo), Calif.

"LIETUVIŲ DIENOSE" GAUNAMOS KNYGOS

☐ **RINKTINĖS MINTYS.** Sudarė kun. dr. J. Prunskis. Žymiųjų pasaulio žmonių — mokslininkų, menininkų, vadų, valstybininkų ir kt. pasakymai, aforizmai. Neišsemiamas turtas paskaitininkams. 326 p. ..... Nominalinė kaina $4

☐ **DAŽYTAS VUALIS.** Pasaulio garsaus rašytojo W. Sommerset Maugham romanas, pagal kurį susuktas filmas "Septintoji nuodėmė" Lietuvių kalbon vertė Stp. Zobarskas. ... Kaina $3

☐ **MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS.** Parašė Vytė Nemunėlis; iliustravo spalvotais piešiniais V. Stančikaitė. Tai gražiausia ir labiausiai skaitoma knygutė vaikams .....Kaina $4.00

☐ **ŽAIŽARAS.** Pasaka mažiems, teisybė dideliems. Parašė Daumantas Čibas. Iliustravo A. Korsakaitė-Sutkuvienė. ..... Kaina $2.00

☐ **KETURKOJIS UGNIAGESYS.** Parašė D. Brazytė-Bindokienė. Iliustravo Zita Sodeikienė Mažiesiems. ..... Kaina $2.00

☐ **VYSKUPAS IR VELNIAS.** Rašytojo Igno Šeiniaus pomirtinis naujų apysakų rinkinys. Apie 200 psl. ..... Kaina $3.00

TORONTO CHORAS "ARAS" CLEVELANDE

|| ||

Viršuje —

Per Lietuvių Dienas Clevelande koncertą atliko Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas muz. V. Verikaičio; rengė JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

Top—

The Toronto Men's Choir "Aras," directed by V. Verikaitis, performs at Cleveland's "Lithuanian Days" organized by the Cleveland branch of the Lithuanian Community of America.

|| ||

Viduryje

"Kūmos pyrago" gauna Toronto vyrų choro vadovas muz. V. Verikaitis. Ona ir Alfonsas Mikulskiai yra choro krikšto tėvai.

Center

V. Verikaitis, director of the Toronto Men's Choir "Aras" receives a godfather's cake. Ona and Alfonsas Mikulskis are the choir's sponsors.

|| ||

Apačioje —

Juozas Stempužis, "Tėvynės Garsų" radijo valandos vadovas, gavo Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos kultūrinę premiją — $1000. Kairėje draugijos pirm. dr. H. Brazaitis, dešinėje — ižd. dr. D. Degesys.

Bottom—

Juozas Sempuzis, director of the radio program "Sounds of Homeland," received the Ohio Lithuanian Medical Association's $1000 cultural prize. On The left, chairman Dr. A. Brazaitis; on the right, treasurer Dr. D. Degesys.

|| ||

PUOSNI DAIL. MURINO MENO KNYGA

Mano prisiminimai apie dailininką Bronių Muriną siekia Klaipėdą ir Pedagoginį Institutą; jis ten buvo vyresniuoju lektorium iš piešimo metodikos, o aš studentė. Rodos, tebematau iš anų laikų jo visada šypsantį veidą, jo atlaidumą ne taip gabiems piešėjams, bet labai rūpestingą dalyko dėstymą ir dailės dalykų svarbos būsimiems mokytojams įtaigojimą.

Vėliau Br. Murinas yra buvęs ir Vilniaus Pedagoginio Instituto bei Vilniaus Dailės Akademijos metodikos lektorium. Užtat ir nenuostabu, kad jis savo pedagogines žinias meno srity ir patirtį, kaip dėstytojas, yra sukaupęs į šešias knygas. Be išleistų šių vertingų knygų, Br. Murinas yra parašęs nemažai straipsnių periodinėje spaudoje apie savo kolegų dailininkų darbus: apie Vizgirdą, Šileikį, Varną, Marčiulionienę, Galdiką, Puziną, Kaupą, Augių ir kitus; tai rodo jo nuolatinį domėjimąsi kūrybiniu pasauliu ir jo atidą bei nuoširdumą kitų dailininkų atžvilgiu.

Štai, dabar yra proga pasidomėti ir Broniaus Murino kūrybiniu pasauliu, jo darbų dailės srity rezultatais; pasigrožėti labai rūpestingai ir skoningai išleista jo knyga, pavadinta: "Išeivijos laikotarpio (1945-1980) Dailės Kūrybos albumu."

Trumpą, bet taiklų ir tikslų Br. Murino kūrybos įvertinimą knygoje yra parašęs Adolfas Valeška (dailininkas, tapytojas ir vitražistas); visas knygos tekstas lietuvių ir anglų kalbomis; užtat ši knyga tinkama kaip graži ir prasminga kultūrinė dovana, įteikti lietuviui ar amerikiečiui.

Bronius Murinas dailę studijavo Kaune ir Paryžiuje. Galima spėti, kad jo kūrybinėms nuotaikoms yra kiek paveikę mokytojai Kajetonas Sklėrius, Adomas Galdikas; randu jo darbuose kiek panašumo į dailininko Viktoro Vizgirdos darbus, originalumo; jo dailės pasauly, su ekspresionistine dinamika, plaukia peizažai, "gyvena"... upeliai, medžiai, šviesos ir šešėlių žaismai, kalnų takai, laiveliai, tirpstantis sniegas, apleisti kiemai, uostai, didmiesčiai, sodų žydėjimas... Įvairi tematika, aliejinės ir akrilinės technikos įpavidalinta, su spalvų harmonija ir dažnai su prasiveržiančia optimistine mintimi, rodos, lyg paslėptu gyvenimo džiaugsmu, — taip bent man "kalba" Broniaus Murino paveikslai.

Akvarelės paveikslai (kurie praeity dominavo) sudėti knygoj ne pamečiui, o pagal dailininko mums nežinomą planą; taip pat, gražiai išbalansuota — spalvotos akvarelės ar akriliai su juoda-balta paveikslais; tokiu būdu knygoje nėra monotoniškumo. Iš viso 72 puslapių albuminėje knygoje įtalpinta 32 spalvoti ir 24 — juoda-balta. Spalvotos reprodukcijos tokios patrauklios, regis, išimtum iš knygos tą lapą, įsirėmintum ir pasikabintum savo kambary... Tam, žinoma, yra parodos, kur gali įsigyti dailininko originalių paveikslų.

Nors knygos apimty 1945-1980 metų kūrybos rinktiniai paveikslai, bet dailininkas buvo dosnus, pridėdamas dar tris

Dail. Bronius Murinas

paveikslus iš 1981 metų: Tirpstantį sniegą — aliejum (26 p.), Rudens šalną — akriliu (24 p.) ir Lyrinį motyvą — aliejum (60 p.).

B. Murino paveikslų kompozicija individuali; minties dinamiškumas patraukia beveik į abstraktą; "realiausi" yra šie paveikslai: Švarcvaldo kalnai — akvarelė (31 p.), Žvejai grįžo — akrilis (41 p.), Autoportretas, — aliejus, Žvejų uostas (54 p.), Poilsis — aliejus (61 p.).

Br. Murinas yra turėjęs per dešimties individualių parodų — Europoj ir Amerikoj, o grupinėse parodose dalyvavęs gal keliasdešimty — Europoj, Kanadoj, Venecueloj, Amerikoj; yra gavęs premijų ir atžymėjimų. Br. Murinas priklauso lietuvių ir amerikiečių dailininkų sąjungoms.

Ši tikrai puošni, gerame popiery, su spalvotu aplanke "Takas kalnuose" paveikslu (foto Alex Urba) knyga, deja, nebus tuo tarpu pas knygų platintojus; autorius iš nedidelio tiražo "dalins" knygą pats; jo adresas: Br. Murinas, 1214 N. 16th Ave., Melrose Park, IL 60160.

Kadangi knygą išleido Murino šeima, patys nori ją ir į pasaulį išleisti. Kaina su persiuntimu — $16.; atsiimant asmeniškai iš dailininko — $15.00.

Alė Rūta

Bronius Murinas MERGAITĖ SU RAUDONA SKEPETAITE

Girl with red scarf—Watercolor

VAIZDAI IŠ "LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDĖJO MINĖJIMO

Viršuje —
A. Skiriaus, "Lietuvių Dienų" leidyklos vedėjo, spaudos ir visuomenės darbuotojo, 70 m. amžiaus sukakties proga pagerbimas, surengtas Los Angeles Alto skyriaus. Pagerbimo pietuose prie garbės stalo sėdi iš dešinės: Estijos konsulas Ernest Lauer, Lietuvos gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas su ponia, A. Skirius su ponia, A. Devenienė, prel. J. Kučingis ir F. Masaitis, parengimo vadovas.
Visos nuotraukos A. Gulbinsko

Top—
Seated at the Table of Honor at the dinner, from right to left: Estonian Consul Ernest Lauer, Lithuanian Gen. Consul Vytautas Cekanauskas and his wife, Mr. and Mrs. A. Skirius, E. Devenis, Rev. Msgr. J. Kucingis and F. Masaitis.

Viduryje —
Įteikiant A. Skiriui atžymėjimą. Iš dešinės: Janina Čekanauskienė, Lietuvos kons. V. Čekanauskas, Bronė Skirienė, A. Skirius ir A. Devenienė.

MIDDLE:
A. Skirius is presented an award. From the right: Janina Cekanauskas, Lithuanian Consul V. Cekanauskas, Brone Skirius, A. Skirius, and A. Devenis.

Apačioje —
Spaudos žmonių stalas. Iš dešinės: Vladas Bakūnas, Edv. Balceris, V. Šimoliūnas, J. Truškauskas, dr. P. Pamataitis su ponia ir Vl Pažiūra su ponia.

Bottom—
The "Press" table. From right to left: Vladas Bakunas, Edv. and Mrs. Balceris, V. Simoliunas, J. Truskauskas, Dr. and Mrs. P. Pamataitis, and Mr. and Mrs. V. Paziura.

|| ||

Viršuje —

Alena Devenienė pasakoja A. Skiriaus gyvenimo kelią; šalia stovi Aloyzas Pečiulis, programos vedėjas.

TOP—Alena Devenis tells A. Skirius' story. Standing beside her, M. C. Aloyzas Peciulis.

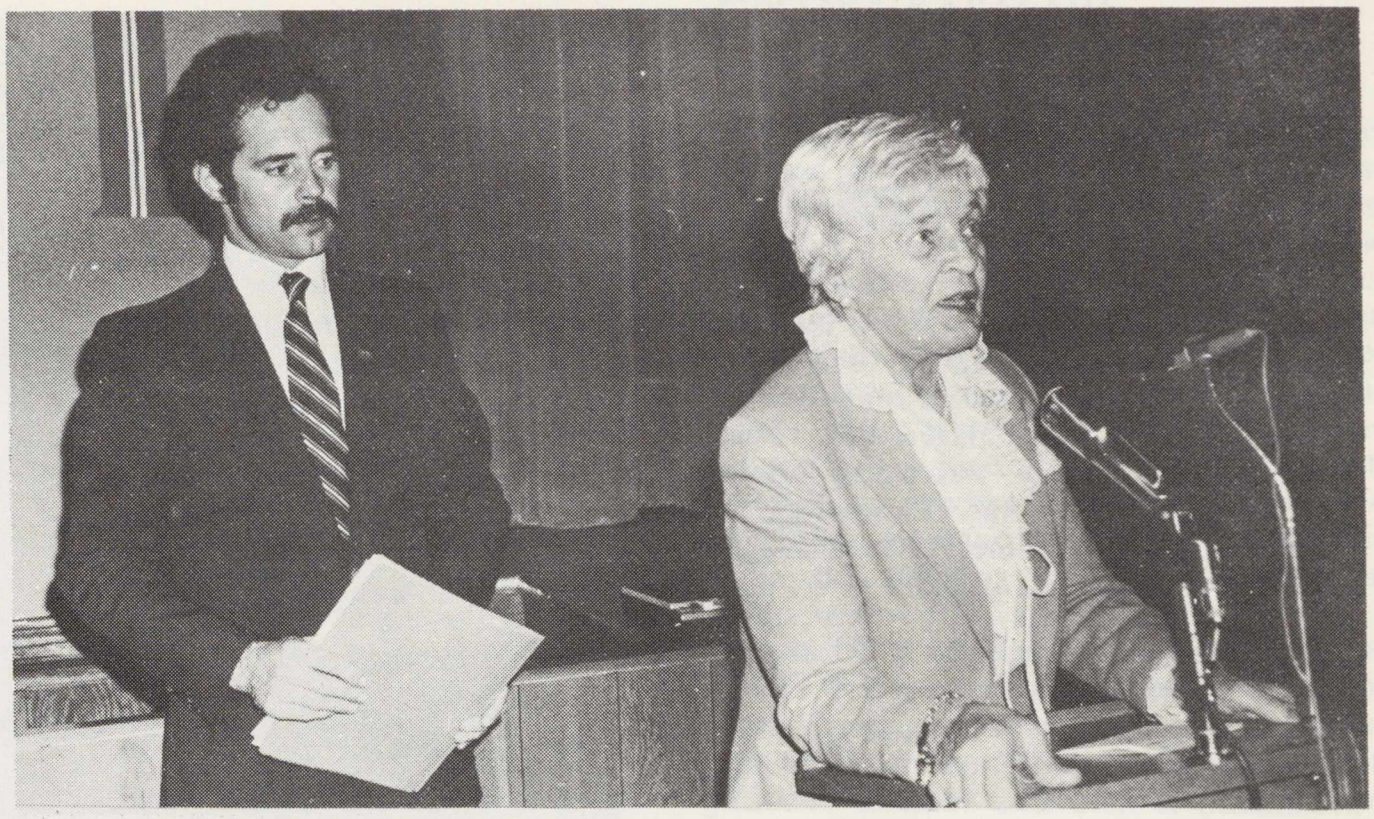

|| ||

Viduryje —

Antanas Skirius ir Bronė Skirienė pradedpiaustyti gimtadienio tortą; stovi Alfons Pažiūrienė ir A. Devenienė.

MIDDLE—

A. Skirius and Brone Skirius cut the birthday cake. Standing are Alfonsa Paziura and A. Devenis.

|| ||

Apačioje —

A. Skirius dėkoja visiems, prisidėjusiems prie parengimo; šalia stovi F. Masaitis, L. Angeles Alto sk. pirm., parengimo vedėjas.

BOTTOM—

A. Skirius thanks all the participants standing next to him, ALT chairman F. Masaitis.

|| ||

"LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDYKLOS VEDĖJO – ANTANO SKIRIAUS 70 M. SUKAKTIES MINĖJIMAS

Pernai gruodžio 13 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko itin svečiais gausus šiltos nuotaikos renginys. Tai buvo Antano Skiriaus pagerbimas. Dalyvavo per 250 asmenų. Parengimą organizavo vietos Alto skyrius. Pirmininkas F. Masaitis pradėjo iškilmes; vėliau programą vedė vicepirm. A. Pečiulis.

Sveikinimų rikiuotėje buvo 33 organizacijos. Jų viena, Santa Monikos klubas, parėmė A. Skiriaus vadovaujamus spaudos darbus 200 dol. auka. Buvo daug sveikinimų iš lietuviško veikimo centrinių organizacijų — sveikino Lietuvos atstovas Washingtone dr. S. A. Bačkis, Altas, Vlikas. Šiltu žodžiu sveikino Lietuvos gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, Estijos konsulas, Latvijos ir estų visuomenės atstovai.

Sveikinančių organizacijų ir pavienių asmenų gausa rodė, kokia šakota ir svarbi A. Skiriaus reikšmė Los Angeles lietuvių veikloj. Jis daugelio organizacijų valdybų narys, pirmininkas, vicepirmininkas, Vliko narys.

Pripažįstant jo plačios veiklos reikšmę, šie sveikinimai parodė, kad nevisuomet kliudantis yra ideologinių nuomonių skirtumas. Lietuviškas reikalas yra viršum visko. Kartais nuomonių skirtumas tik padeda veiklai, jai duoda naujų krypčių.

A. Skirius yra lietuvių spaudos pionierius Amerikos Vakaruose. Eilė dešimtmečių jis leidžia mėnesinį kultūros ir visuomenės gyvenimo iliustruotą žurnalą, kuris yra paplitęs visur, kur tik gyvena lietuvių. Jis išlaiko žurnalą, nesivaikydamas pelno, vien stengdamasis patarnauti lietuviškam kultūros reikalui. "Lietuvių Dienų" leidykla taip pat yra išleidusi eilę reikšmingų knygų, kaip gen. St. Raštikio atsiminimai, naujosios poezijos antologija "Žemė" Vytės Nemunėlio "Meškiukas Rudnosiukas", litteratūros ir dainos plokštelių. Visa tai stambus įnašas į mūsų išeivijos kultūros lobyną. Vietos reikalams jau beveik 20 metų leidžia mėnesinį laikraštį "Lietuviai Amerikos Vakaruose". (D. K-s)

Viršuje —

Rašytojų stalas. Iš dešinės: Edm. ir Alė Arbai, Aldona ir Bernardas Brazdžioniai, Marija ir Jurgis Gliaudžiai, A. Gustaitis ir A. Ruigys.

TOP—

The "Writers" table. From right, Edm. and Ale Arbas, Aldona and Bernardas Brazdzionis, Marija and Jurgis Gliauda, A. Gustaitis and A. Ruigys.

Viduryje —

Veikėjų stalas. Iš dešinės: Elena ir Vytautas Vidugiriai, J. Antonitis ir ponia, E. Stirbienė, Jonas ir Nėlė Mockai, Eduardas ir Janė Šišai, Antanas ir Liucija Mažeikos.

MIDDLE—

The "Activists" table. From right: Elena and Vytautas Vidugiris, J. and Mrs. Antonaitis, E. Stirbis, Mr. and Mrs. Mockus, Edvardas and Jane Sisas, Antanas and Liucija Mazeika. L

Apačioje —

Jaunimo stalas. Iš dešinės: dr. Jonas Skirius ir ponia Fernanda, Vincas Skirius, Bob Novak, Ramunė Bartkus, Arūnas Bartkus, Lucille Hnatio, Rūta Skirius ir dr. Larry Greiner.

Bottom—

The "Youth" table. From right: Dr. and Mrs, Jonas Skirius, Vincas Skirius, Bob Novak, Ramune Bartkus, Arunas Bartkus, Lucille Hnatio, Ruta Skirius and Dr. Larry Greiner.

Viršuje —
Lietuvos gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas sveikina sukaktuvininką A. Skirių. Šalia matyti F. Masaitis, prel. J. Kučingis, A. Devenienė.

Apačioje —
Sveikina Lietuvių Rašytojų Draugijos vardu Alė Rūta - Elena Arbienė, šalia matyti F. Masaitis ir prel. J. Kučingis.

TOP—

Lithuanian Consul-General Vytautas Cekanauskas congratulates A. Skirius. Seated beside him, F. Masaitis, Msgr. J. Kucingis and A. Devenis.

BOTTOM—

Congratulations on behalf of the Lithuanian Writers' Society from Ale Ruta-Arbas, as F. Masaitis and Msgr. J. Kucingis look on.

GROŽIO KARALAITĖ ADRIANA JOCYTĖ

Argentinos lietuvaitė Adriana Jocytė, pernai laimėjusi antros finalistės vietą Miss Argentina varžybose ir vėliau nusinešusi pirmosios finalistės trofėją tarptautinėse Miss Beach International varžybose Venezueloje, šiemet vėl turėjo net keletą naujų laimėjimų. Rugpjūčio mėn. Buenos Aires mieste įvykusiose grožio varžybose ji laimėjo pirmą vietą ir tapo Miss Joven Argentina. To pasekoje, jai teko atstovauti Argentinai tarpkontinentiniame jaunimo karalaitės konkurse, kuris įvyko Kolumbijoje spalio mėn. gale, ir kuriame Adrianai teko trečios finalistės vieta.

Grįždama iš Kolumbijos, Adriana sustojo keliom savaitėm Venezueloje. Lapkričio mėn. 6 d. Caracas mieste, ištaigingame Cicero vardo night-clube, Adriana davė "vieno vakaro / vieno asmens estradinės muzikos koncertą. Dainavo lietuviškai ir ispaniškai vieną valandą trukusioje programoje. Šį jos pasirodymą suruošė Venezuelos Lietuvių Jaunimo sąjunga.

Argentinoje Adriana nuolat modeliuoja Pierre Carven rūbus savaitinėje TV programoje. Retkarčiais pasirodo su dainomis televizijoje.

Per pasikalbėjimus su ispanų kalbos televizijos ir radijo atstovais Adriana visada pabrėžia, kad ji yra lietuvių kilmės, mokanti savo senelių kalbą ir puoselėjanti lietuvių muzikos tradicijas.

Adriana yra trečios kartos Argentinos lietuvaitė, aktyviai reiškiasi lietuviškoje veikloje tiek gimtame Berisse, Argentinoje, tiek ir Venezuelos Lietuvių Jaunimo sąjungoje, į kurią ji įsitraukė savo kelionių į Venezuelą metu. (R.)

Lietuvių kilmės Adriana Jocytė, turinti Miss Joven Argentina" titulą, pozuoja spaudos fotografam Kolumbijoje. Argentinai atstovavusi Adriana gavo šiame tarptautinės karalaitės konkurse trečios finalistės atžymėjimą. (Atsiuntė J. Rosales).

Adriana Jocyte, a beautiful young lady of Lithuanian origin and holder of the "Miss Joven Argentina" titles, poses for photographers at the "Miss Joven Intercontinental" beauty pageant in Columbia, where she was chosen third runner-up.

KNYGOS IR LEIDINIAI

NAUJA PLOKŠTELĖ
Gauta platinimui ką tik išleista
Slavos Žemelytės plokštelė
SU JUMIS.
Dainininkei akomponavo J. Govėdas.

Gaunama LD ir LAV administracijoje.

4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA
Telef. (213) 664-2919

ALBINAS KURKULIS

"Stock" Brokeris ir viceprezidentas

RODMAN & RENSHEW, INC.

Member New York Stock Exchange and Other Principal Exchanges

209 S La Salle St., CHICAGO, IL 60604
Telef. (312) 977-7916

Skambinti "Collect" iš bet kur JAV

ENGLISH SECTION

THE SUPREME COMMITTEE MEETS IN ANNUAL SESSION

by ALGIRDAS KASULAITIS

[*Special to the LITHUANIAN DAYS*]

CLEVELAND—The Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, VLIK as it is universally known among Lithuanian Americans (for Vyriausiasis Lietuvos Islaisvinimo Komitetas), met recently in its annual session. The meeting took place at the Lithuanian Village in Cleveland, November 6-8, 1981.

The Lithuanian Village is quite new and rather spacious building housing several large halls, meeting rooms, a restaurant and other purpose rooms. It serves as a cultural center and clubhouse for the substantial Cleveland Lithuanian community.

The two-day meeting of the committee was intensive, far-reaching and productive. It covered a whole spectrum of problems that are of immediate import, and also attempted to take a look at the near future and its possibilities and probabilities.

What is the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania? It is primarily a political institution consisting of representatives of political organization that in turn represent the political will of the nation. It has also representatives of the several resistance organizations active at the time of its birth. It has its beginnings in Nazi-occupied Lithuania in 1943. Political groups and the then active resistance organizations freely and jointly deposited in the Supreme Committee their power to represent the political will of the nation. Therefore the Supreme Committee is an authentic representative of Lithuanian body politic, since the nation is unable to exercise its will under present conditions, i.e. while the exercise of its sovereignty is temporarily suspended. As such the Supreme Committee has introduced itself to the occupied but undefeated nation, and the nation accepted the Committee as its political leader. This clear mandate was again confirmed by the representatives of the Lithuanian underground when the Committee was forced to flee Lithuania and re-establish its activities in exile.

The Supreme Committee is simply an institution of political nature which has a very limited sphere of responsibility and an unlimited mandate and power to represent the aspirations of occupied Lithuania. It has also the right and duty to lead the freedom fight outside Lithuania.

The Committee exists among the world Lithuanians; however, it's neither a part of exile nor controlled by it. It's rooted in the Lithuanian body politic, and its responsibility is only to that body, which unfortunately at this time is unable to either exercise its sovereignty or political will.

The members of VLIK heard a report by the President of the Executive Council Dr. Ka- Bobelis in which the chief executive of the organization summarized the past activities. Bobelis emphasized that the committee continues to represent Lithuanian interests in the world community. He also stressed that the organization is widening its political activities in connection with its leadership of Lithuanian freedom fighters in the free world.

Algirdas Kasulaitis chairs the VLIK Congress of December 7-8 in Cleveland, Ohio. Seated at the end, vice-chairman J. Stiklorius.

Algirdas Kasulaitis pirmininkauja Vliko seimui pernai gruodžio 7-8 d. Cleveland, Ohio. Šalia sėdi vicepirm. J. Stikliorius.

Foto J. Garlos

Bobelis also outlined the committee's several informational activities. He said that regularly published bulletins of the ELTA information service reach wide and influential audiences around the world. The bulletins appear in Lithuania, English, French and Italian editions.

VLIK also supports the Vatican Lithuanian radio program and is in close cooperation with Voice of America and Radio Liberty.

Dr. Bobelis also reported on his trips to Spain in conjunction with the European Security and Cooperation Conference and several other Western European countries as well. During the year he also visited Argentina. In each Bobelis held high-level talks with respective government officials concerning matters Lithuanian. He also met with Lithuanians living in those countries for exchange of ideas and information.

Bobelis also informed the audience about his extensive talks with many members of the U.S. Congress.

Another report was given by Grozvydas J. Lazauskas, one of the co-chairmen of the council of VLIK. He was followed by Algis Regis who reported on the activities of the Commission on Borders.

On behalf of the Political and Legal Commission the report was made by its chairman Jonas Jurkunas, who also chaired the Ad Hoc commission to modify the by-laws.

Antanas Firavicius of Toronto addressed the gathering on the subject of finances especially as it pertains to the Canadian Lithuanian community. Firavicius is a long time chairman of the Canadian branch of the National Foundation which is the financial arm of the Committee.

At the end of his address Firavicius presented Dr. Bobelis with a *$50,000 check* which he called "a bouquet of fifty roses" from Canada.

He was followed by the president of the foundation Juozas Giedraitis who gave a detailed report of the 1981 activities.

Also of note were reports by Dr. K. Jurgela, vice president of the Supreme Committee in charge of political affairs, and Dr. Jonas Balys, vice president for information.

A key feature of the two-day meeting was an address by Dr. Domas Krivickas on the Committee's future guidelines vis-a-vis the changing international situation.

Krivickas is a distinguished scholar, researcher and teacher of international law, student of international relations and a longtime members of VLIK and its leadership circle. At present he is chairman of the Lithuanian Human Rights Commission which works in conjunction with VLIK.

In an extensive presentation Dr. Krivickas analyzed the past and present political and economic conditions in the Soviet Union and the satelites in terms of the Lithuanian situation in the forseeable future.

At the banquet, later in the evening, the after-dinner speaker was a distinguished Lithuanian scholar Dr. Kazys Eringis. He analyzed the present situation in occupied Lithuania, the brutal russification, the bone-weary communist propaganda activities, the persecution of religion, the complete disregard for any human rights, etc.

Dr. Eringis is well qualified to report on these matters since only a few short months ago he himself was suffering with his brethren the prisoner's fate in Lithuania. He escaped his Kremlin masters during a Soviet scientific expedition to Australia and some islands of which he was a member. He was granted asylum in the United States by the American Government immediately after his escape.

During the banquet several other participants were recognized for their distinguished service. Among them Balys Gaidziunas, one of the original founding members of VLIK; Dr. Kestutis J. Valiunas, immediate past president and now honorary president of the committee, who served for 10 very active years full of notable achievements; Msgr. Jonas Balkunas, honorary president of the National Foundation, one of the most distinguished senior American Lithuanian leaders whose achievements are matched by very few contemporaries.

Danute Petroniene gave a concert of Lithuanian folk songs and operatic arias, accompanied by Vytautas Puskorius. Instrumentalists of the renowned Ciurlionis Ensemble also participated to the delight of everyone. Their teacher and mentor is the revered Kankles music specialist Mrs. Ona Mikulskiene. The performance consisted of several well-known Lithuanian folk songs harmonized by Ciurlionis' musical director and chief conductor Alfonsas Mikulskis.

During the meeting presided by Algirdas J.

Kasulaitis, several important issues were discussed, i.e. cultural and religious deprivation of Lithuanians living in the Seinai-Suvalkai region of Poland and Soviet occupied White Russia. Also the colonization of Lithuania Minor by Russians, the newly created Baltic-American Freedom League and its relations with the Hannaford firm, the necessity to rehab the Lithuanian Legation building in Washington, D.C., the reluctance of the Lithuanian youth to engage in freedom fight activities under the leadership and auspices of VLIK, etc., were discussed.

Many of the same issues were later discussed in the formal sessions, and found their way in the extensive resolutions passed at the end of the deliberations.

The conference specifically denounced the activities of the U.S. Justice Department for allowing its special prosecutors to use Soviet documents against the so-called former Nazi collaborators. It also denounced those newspapers which in their pages try and convict any accused people even before their trial starts.

In addition to the distinguised guests mentioned earlier, the conference was also attended by Dr. Kazys Sidlauskas, president of American Lithuanian Council, Juozas B. Laucka, president of the influential Ateitis Federation. Dr. Jonas Valaitis, president of the World Lithuanian Medical Association, Ona Jokubaitiene, secretary general of the United Lithuanian Relief Fund, Henrikas Gavorskas, VLIK representative in Venezuela, Antanas Jonaitis, national president of Lithuanian War Veterans, and others.

Mayor George V. Voinovich who just a week earlier had been elected to an historic (for Cleveland) four year term, designated November 6-8 as Supreme Committee for Liberation of Lithuania Day and presented Dr. Bobelis with a special resolution to mark the meeting.

The meetings were organized by a local committee headed by Vytautas Jokubaitis, secretary general of the Lithuanian Resurgence Movement.

Chairman of the thre day gathering was Algirdas J. Kasulaitis, former longtime president and chairman of the Lithuanian Christian Democratic Union. Vice-chairs were Dr. Jonas Stiklorius, a leader of the Lithuania Minor Resistance Movement, and Marijus Blynas, president of the Lithuanian Resurgence Movement.

BEE LOVER FIGHTS CITY WORKS DEPARTMENT

A Lithuanian is gaining some notoriety by trying to save an untraditional and unappreciated make-shift beehive in the middle of Los Angeles. Algirdas Gustaitis was written up in the *Los Angeles Times* (12-10-81) for his efforts to save a teeming colony of bees from death when a hole in an alley wall near Farmer's Market was plastered over by the Public Works Department. Without access to the inside, where the queen bee resides, the bees will die, he says.

Gustaitis' concern stems from a boyhood exposure to them in Lithuania, where his father raised them. He once wrote a book for Lithuanian children on bees. He frequently visited the L.A. site on daily walks in his neighborhood.

The *Times* article notes that Gustaitis had championed his 'friends' about six months ago after someone placed a board over the hole. He took it down and put up a sign: "Bees are God's creatures, do not disturb."

We urge you to urge your friends to take a glance through the pages of **Lithuanian Days,** and urge them to subscribe and contribute to this publication.

J. Giedraitis, Tautos Fondo pirmininkas Vliko seime Clevelande praneša apie finansinį stovį. Prie stalo sėdi prezidiumas: M. Pranevičius, V. Mažeika, J. Stikliorius, A. Kasulaitis, M. Blynas.

J. Giedraitis, president of Lith. National Foundation, presents financial overview of the year at the VLIK Congress. Seated at the table: M. Pranevicius, V. Mazeika, J. Stiklorius, A. Kasulaitis, M. Blynas. *Foto J. Garla*

'THE UNKNOWN WAR' STIRS PROTESTS

Rev. Joseph Prunskis and Antanas Adomenas of the Lithuanian American Council, Inc. are waging a public campaign to counter the National Education Association's (NEA) endorsement of a 20-hour documentary film, called the *Unknown War,* depicting the post-World War II annexations as "liberations" of Poland, Lithuania, Latvia, Estonia, Hungary, Czechoslovakia and the rest of Eastern Europe. The film is produced by Soviet film-makers in Moscow.

While many educational groups have been approached for similar endorsements, only the NEA has succumbed. However, it is the largest teacher's union.

Albert Shanker, President of the American Federation of Teachers, rejected Moscow's agents when approached to endorse *The Unknown War,* saying that it did not contain a balanced view of historical events in East Europe.

The AFT-AFL-CIO informed American ethnic groups that both teacher's associations were told to either accept the "historical facts" in the scenes of Red Army "liberation" or forget about cooperation with Soviet film makers. The NEA accepted. And now Gov. James Thompson's Special Assistant of Ethnic Affairs, Matilda Jakubowski, is being stonewalled by the NEA(as are Evanston Teachers Association President Bob Roth, Polish American Congress president Aloysius Mazewski and people like ourselves.

Besides protests from outraged Americans with roots in Eastern Europe, a member of the Illinois Commission of Human Rights personally called on NEA in Washington only to be told that once NEA takes a public position, it does not retract.

The "documentary" presents the exact opposite of historical facts on Eastern Europe. The film claims, for example, that "land reclamation" is being performed in the annexation of eastern Poland by the Red Army. The Russian troops are also shown "liberating" the Baltic Republics and other stock Soviet propaganda scenes reappear in Hungary, Czechoslovakia and the rest of East Europe. This film, entitled, *The Unknown War,* opens in the 1930s claiming "improvements" in the Ukraine at a time of mass resistance and starvation of 10 million Ukrainians and ends 20 reels later, in 1945, without a word of historical accuracy on how Moscow achieved hegemony over half of Europe.

Prunskis and Adomenas contend that "without an historical perspective of how Moscow gained hegemony in East Europe, today's events become confusing at best. We ask the Tribune to publicly air our concern and outrage of the NEA policy at a time when the people of East Europe need every bit of accurate portrayal in the face of Moscow's propaganda triumph of quietly enlisting the aid of the National Education Association in its disinformation program of events labeled historical truth."

Give the **Lithuanian Days** staff your constructive criticism as to how we may better the English Section. Your help will be appreciated in improving these pages.

Lithuanians Resist Russification

by Ms. Cindy Bosak

On October 2, 1981, Dr. Romuald Misiunas, member of Yale University's Concilium on International and Area Studies, lectured to an upper division history class on the USSR at California State University, Northridge.

A review article covering Misiunas' presentation appeared in the campus newspaper entitled: "Baltic States desire freedom, Western lifestyles, and identity," written by student-reporter Ms. Cindy Bosak.

Dr. Misiunas in his guest lecture highlighted material that will be appearing in a new upcoming book, *The Baltic States: The Years of Dependence, 1940-1980,* which is an historical overview of key trends in the Soviet Baltic "republics." Noteworthy is the planned cover for the publication—a satellite picture revealing the Baltic region; furthermore, the text will furnish photographs of Josef Stalin attending the infamous Stalin-Hitler Pact which have never before been published in any work!

Highlights of his article follow.

"Lithuania, being agrarian before the war, was not an attractive target for industry and immigration since the Russians did not have the capital to invest and since guerilla warfare in the countryside was still making it unsafe for Russian immigrants," Misiunas said.

"Especially in Latvia and Estonia, where industrial centers had already been developed, there was great Russian investment, extreme industrialization and immigration to provide a skilled labor pool. The Russians have always viewed themselves as a worker state and so they repaired the factories after the war (World War II)," Misiunas pointed out.

Terrific resistance to Russification was noted by Misiunas. Perhaps 40,000 guerrilas in Latvia, 30,000 in Estonia and 100,000 in Lithuania tried to hold out from 1945 to 1952 in hopes of an "inevitable clash with the West," which never materialized. Instead, the guerillas were defeated both militarily and politically by the Russians. By distributing land among the farmers, the Russians created stable jobs and some popularity. The "bandits" or "freedom fighters" were disbanded or deported to Siberia as they had lost their popular support. However, four years later, in 1956, the Russians confiscated the land.

The confiscation and reaction to the Hungarian uprising changed the mood of the people in 1956 as they grew tired of national communism and more nationalistic events were held. Russia reacted by purging the Communist Party in each of the Baltic States, Misiunas said.

Friendship With Poland

Despite the purges to purify Communist ideology from nationalistic and Western influences, the Western lifestyles were envied by all the Baltic states, but especially by Lithuania. Lithuania soon had adopted the most Western culture in the Soviet Union republics.

"Lithuanians had been corresponding with neighboring countries to expand this contact. Poland, because of its geographical closeness, historically common culture with Lithuania, and predominately Roman Catholic population," Misiunas said, "was their primary bridge to the West." Some things, such as books, were banned in Lithuania, but not in Poland. So the Poles would first send the banned items to an inoculous Russian address and then from there they would be forwarded to a place in Lithuania.

Though Russian is taught in the Baltic States, many Lithuanians have learned Polish so they can watch Polish TV, which the Soviets have unsuccessfully tried to block on many pretexts. For example, the Russians deemed that the TV antennas ostensibly ruin the beauty of the countryside and so were declared illegal. The Lithuanians now put up their portable antennas at night and take them down before daylight, he said.

The Estonians maintain ties with the Finns but it is not as strong as the Polish-Lithuanian ties as they are separated by a four to five hour boat ride, Misiunas said.

The Western lifestyles also brought some typical Western problems. Suddenly car accidents are evidenced, induced and intensified by the lack of good roads and pervasive alcoholism.

Misiunas does not believe that the Soviet "West 81" maneuvers that took place near Lithuanian and Polish borders were meant to warn Lithuania. Lithuania is heavily garrisoned as is Latvia where the Soviet airforce is based, but rather to warn Poland. However, it is not out of the question, Misiunas contends, since Lithuania has had its volatile moments too. In 1975 or 1976 there was a labor strike at a fish dock in Lithuania. The Soviets feel that if Poland gets free labor unions, the East Germans (as well as the rest of the Soviet Block) would then want one too. Misiunas predicts: "East Germany is the one to watch for unrest next."

Will the Soviets invade Poland? Misiunas responds: "I do not feel Russia will invade Poland as it did Afghanistan, since I feel the longer they wait, the less chance there is of of an invasion. . . Everyone in Poland is jockeying for position, but not one wants to make a decision that he will be blamed for."

Nevertheless, he won't speculate on how it will end. Poland's future is as sure as the toss of a coin.

As for Afghanistan, Misiunas feels that a political compromise should not be ruled out. The Soviets may settle for the "Finlandization" of Afghanistan. He claims he heard of this possibility throught Afghan diplomats.

The program was sponsored by the Lithuanian Students Association at CSUN with the assistance of the Los Angeles Youth Association and by the inspiration of the Lithuanian American Information Center, which has arranged many university tours of Lithuania's dissidents.

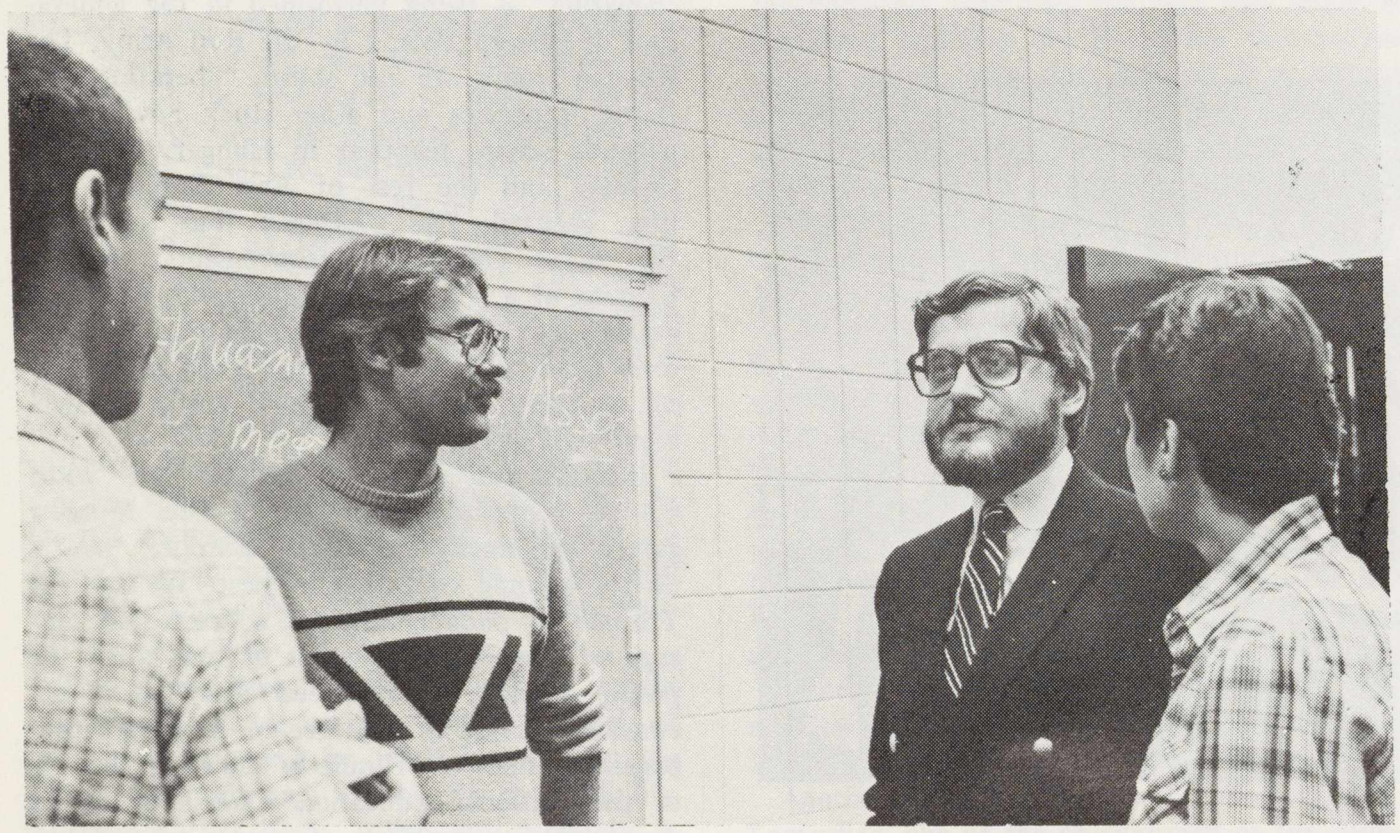

Uwe Sillat [far left] of the campus Lithuanian Students Association; Rimvydas Paskauskas [left] and Regina Vilkas [far right], both welcome Dr. Romuald Misiunas to California State University, Northridge.

Kalifornijos valst. universitete Lietuvių Studentų s-gos nariai — Regina Vilkaitė (deš.) ir Rimvydas Paškauskas (kairėje)— kalbasi su paskaitininku dr. Romualdu Misiūnu (centre).

NEWEST BOOKS IN ENGLISH

Opposition to Soviet Rule in Lithuania, 1945-1980, by Thomas Remeikis, Ph.D.

Published by "Institute of Lithuanian Studies Press," Chicago, Illinois.

680 pages. Price $15 plus $1.50 postage. You may order it from "Lithuanian Days," 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029. Phone (213)664-2919.

Under the Sword of Damocles, a novel by Anatole Kairys. Published by Lithuanian Literary Associates. Translated from Lithuanian by Nijole Grazulis, 252 pages. Price $10 plus $1 postage.

YOUNG ARTISTS IN LITHUANIA TODAY

In a London gathering recently, Elena Gaputyte presented a slide show of the work of the youngest artists in Lithuania. She calls this group "the artists of the black wound" because, born in the year 1940-1953, they grew up in the darkest years of Lithuania's history, the years of "ashes and blood." The only other criterion necessary to belong to this category of "notable" artists is having had an individual exhibition of their work [by the State] for the public. She grants that these criteria may be meaningless for the long-run determination of their worthwhileness and contribution to society as there are numerous instances of artists remaining in secret isolation for unusual lengths of time before stepping into the limelight. A first public appearance may only take place at the maturity of their personality and work. Such artists value isolation and solitude, by this they live. This road of silence excludes them from being a visible part of their generation.

The following are excerpts of her presentation.

Today psychologists point a finger at Man's childhood as the responsible blacksmith of human behaviour. If this theory is even partially correct . . . what a childhood was wrought to these artists! Most of them, if not all, grew up side-by-side with their Nation's darkest hours—war, deportation, deprivation, hunger, fear and death. Such is the gaping black wound of their childhood.

These creative young men and women must be numerous, since 207 of them (painters, sculptors, stage designers, mosaic specialists and leather, metal, textile and graphic artists) exhibited together in Vilnius in 1976 (in most cases for the first time); 50% of the participants were women. A few reproductions in a catalogue and a handful of slides confirm that many of them have renounced sound, long-lived, and much loved tradition of Lithuanian Art; a tradition built step-by-step by many competent and talented artists such as Ciurlionis, Galdikas, Vizgirdas, Ratas and many more.

From the slight available evidence (b/w photographs, slides and catalogues) one can detect a volcano swiftly cracking a solid crust of long standing tradition. Sombre portraits and Cezannesque still-lifes no longer appear on their canvasses, the techniques of an established order have been forsaken. Their drawings scream with innovating, often disorderly, voices. As if by some accumulative criterion or magnetism, many of the participants of this generation paint the world they live in viewed through a highly new and personal prism. One asks in all sincerity whether this act of 'liberation' is nothing more than a consequence of the years of the Black Wound?

The contemporary Romanian painter, Horia Bernea, says in their support that the conventions of Art, and painting in particular, spring from a deep concern, a profound vibration of the essence of being, and beyond that one can only conceive Art as a sacred gift or an unintelligible 'mystical obedience.' Thus, there is little room for a theory of painting because (if we equate painting with praying) 'when praying one does not preach theology, one simply believes' (Paul Neagu in *'Aspects,'* 1981).

The subjects they paint: unromantic landscapes, portraits, still-lifes . . . represent deep feeling; an on-looker is caught by uncertainty about the condensed air of intensity. The rejection of multi-colored painting in favor of a monochromic style is no easy affair to watch, especially when one knows and loves the old style. Pale and sombre colors (with drab reds and browns predominants) are the 'signatures' of this movement. And, like every movement, this one, too, has begun to single out its leaders: Skudutis, Slizys, Natalevicius, Vilutis (a graphic artist) and the ceramist Karkaite.

Mindaugas Skudutis (b. 1948, Ignalina) surprises us most. His communication reaches far beyond the purely visual. His canvasses should be read from a very personal angle, the figures —grotesque and symbolic—do not (strictly speaking, belong to a fixed time and place. The 'Self Portrait Age of Christ' (1981) is a massive objet. The background is provocative, ambiguous, filled with a dream-like landscape of unwanted rivers, even suggesting a fragment of Leonardo's Tuscan landscape passed under a magnifying glass. The very strange head appears to be almost modeled from wet, bluish, grey-brown clay. Empty eyesockets are covered with pitch-black circles—the glasses of the blind? The lips are chained with wooden dolls dancing on a tight-rope; heads resembling those of Pinocchio . . . jazzy and woody at the same time.

Skudutis's "Lesson in Anatomy" (1981) pictures a ghost-like, limbless female torso floating in a sea of ambiguity. Rome's Coliseum is on the left and a (modern) auditorium on the rights—symbols of ritualized and institutionalized murder perhaps? A shiver runs down the spine, what if this figure were to fall backward? No doubt its right hand, horribly squashed, bleeding and ghostly would hit across the dead circle of the past. Should the hand swing about, it would spray blood in all directions. One cannot trace the head, it is already parcelled out and in the concrete tiles featured in the background—where we already see embedded sets of teeth? These 'tiles,' like little drawers in an old hardware shop, seem to be awaiting new orders from an impatient brush.

Raimundas Slizys (b 1952 in Kaunas) seems to be breathlessly preocupied with bizarre creatures, kings, pharoahs, scribes, housewives, sportsmen, surgeons and entertainers of all shades. They are active, performing one or other domestic activity. Some or gorging themselves at tables laden with cakes, others are lecturing, thinking, dancing . . . Their garments resemble bathroom wallpaper designs and their mouths are stuffed with hundreds of teeth and long smiles. The paint is diluted, in colour as well as in texture. These pictures are not threatening, yet they leave an uneasy sentimentality. There is an air about them as though they had been painted on the glass of an aging mirror.

Twenty-nine year old Henrikas Natalevicius, from Vilnius, is busily painting scenes crammed with a multitude of small creatures which tend to occupy woodlands, sports stadiums, hillsides, etc. They all go about doing much and yet noth-

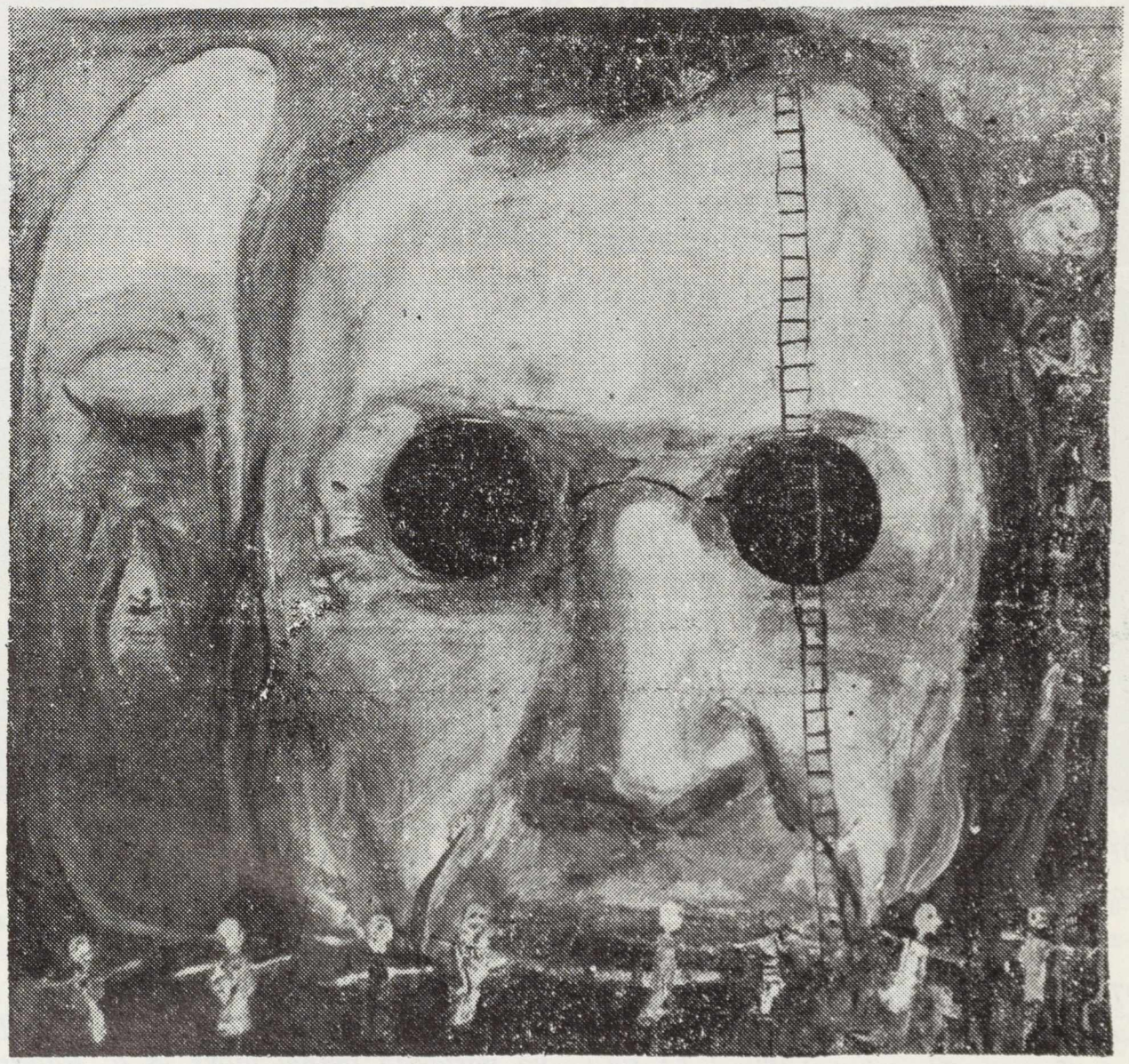

The "Self-Portrait Age of Christ" [Mindaugas Skidutis, 1948], is representative of the kind of art produced in Lithuania today.

Mindaugo Skudučio, (g. 1948 m.) piešinys "Kristaus portretas". Iš Lietuvos jaunųjų dailininkų parodos Londone.

ing in particular. A nightmarish world!

One watches with caution and congratulation this 'unteachable' generation winning a stronghold through their 'disobedience.' A volcano has erupted and its flow is a desperate search for self-identification in the 'all-righteous' society in which they live. This breaking away with thunder from safe ground seems to signify an unquenchable thirst to march hand-in-hand with their time.

[*Adapted from LYNES, Nov.-Dec. 1981 issue*]

A Summers Eve

by Irene Luksis Goddard

The memories of my childhood and early teens in Lithuania are the contents of a very special magic treasure corner of my mind.

One of the purest and at the same time most sensuous pleasures of summer in the country was the almost daily ritual of bathing in the river at sundown. Much time has passed, but I can see and feel it still.

My cousins and I, and sometimes other girls and women would set out barefoot along the soft dirt road, winding between the farm houses, just as the sun was about to set. Through the pink twilight we emerged onto the malachite greenness of the pasture. The grass felt velvety and cool under our feet as we ran toward the willow copses looming by the river like dark green cumuli.

Faster and faster we ran, in anticipation of the pleasure that awaited us. Blouse buttons were being unbuttoned, skirts dropped on the grass, dresses and all the rest were shed and carelessly flung aside.

One by one the golden bodies, illuminated by the last rays of the sun, plunged into the clear green waters of the river. Having been warmed by the sun, the water had an almost living quality. It was warmer than the rapidly cooling air and the waves touched us like loving caresses as we drifted and swam in the stream.

I remember thinking that I wished I could just drift forever—weightless, cradled in this intimate molten world. I felt a part of all that surrounded me—the water, the river itself, the bullrushes along the banks and the mist rising from the water in feathery wisps. It was getting denser and the river banks were becoming indistinct—the willows just darker grey shadows against the swirling white vapors. The naked girls now became water nymphs—*undines,* engaged in a mysterious ritual. We held hands and danced in a circle, perhaps moved by some atavistic race memory of our pagan rites of long ago.

Then it was dark and the magic hour had passed. It was time to climb out on the bank, gather up our clothes and slowly, lightly, move homeward.

By then the moon had risen, turning the green pasture silver and the chirping of crickets was amplified by the evening's stillness. From across the river a song came drifting over—first a clear high woman's voice, then several more in harmony:

Oh nightingale
in cherry orchard
Why is your lovely song so sad?
Brother will soon return from battle,
Mother will dry her tears once more—

And then the refrain:

His horse came home
the saddle's empty
Our brother won't come home again—

We all knew the song and joined in. We sang the sad words, but were not saddened by them; not having experienced any deep sorrow or tragedy in our young lives we sang happily—it was just an old folk song that we had been hearing all our lives.

None of us had a premonition or a thought that, before next summer, war would be like a sword hanging over us, and that many of us would be saying goodbye to much that we loved, and that never again would we dance naked, carefree and innocent in the river mists.

[*This short story won first place in the Annual Literary Contest of Pasadena City College, California, 1981.*]

CHICAGO LITHUANIAN OPERA IN TORONTO, CANADA

TOP—Dancers at Marienburg Castle from the second act of the opera "I Lituani."

BOTTOM—A scene from the opera "I Lituani," presented on November 8 at the Ryerson Theatre in Toronto. The minstrel Viltenis [J. Vaznelis] and Aldona [D. Stankaitis] sing a duet.

Foto *V. Bacevičius*

Viršuje —
Poncielli operos "Lietuviai" (I Lituani) II-tras veiksmas — Šokėjos Marienburgo pilyje.

Apačioje —
Poncielli opera "Lietuviai" (I Lituani) buvo pastatyta pernai lapkr. 8 d. Rajerson teatre, Toronte.

Prologas. Viltenis, pilies dainius — J. Vaznelis su Aldona — D. Stankaityte dainuoja duetą. *Foto V. Bacevičius*

Prašome taupyti pas mus —

St. Anthony
Savings & Loan Association

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

Main Office
1447 South 49th Court, CICERO, IL 60650 • Sub. 656-6330 / Chicago — 242-4395

Naujai atidaryta skyrius:
10 S. 660 Route 83 (at 92nd St.)
Willowbrook, Illinois 60521
(312) 789-0777

JURGIS GLIAUDA

The Consequences of Fear

(A Humoresque)

This story was told to me by my friend, a sensitive and good man. The two of us, having gotten out from under a stupid regime where people are not exactly patted on the head, and are now pampered by an abundance of every kind of freedom, marveled. Yes, fear is a living constant! It is easy to export the instinct in the mind of man, as in a sturdy suitcase, even to America!

The episode developed as follows:

"I was driving slowly," my friend related, "along a narrow, winding side street. Only one lane was passable for a small car; the other side was lined with parked cars. Although in an American city, it more resembled the chaos in towns of the Near East, where the scene is like an overturned anthill: autos, pedestrians, children galloping on stick horses, and dog packs in pursuit of a bitch in heat. There, a camel threads its way through faster than an automobile.

"Cautiously keeping my left foot on the brake pedal, I slowly weaved my way forward. Suddenly, behind a wall of parked cars, I saw Peter hobbling along. He had arrived here a year ago to settle down. I met him casually in a store, noting the accent in his English speech. Little by little our nodding acquaintance developed. He lived nearby. He worked as a laborer somewhere, although he limped which is a handicap for a manual worker. He came to me several times to ask for help in translating English articles which he suspected indicated that America was rashly thrusting its head into a noose. We smoked, drank beer bachelor-style, and resolved political problems of great import.

"But now here was Peter, hobbling along the uneven sidewalk, clutching a heavy suitcase with both hands. He was a husky man, no puny fellow, but his burden seemed as heavy as stones.

" 'Where are you headed like that, with luggage?' I stopped the car. 'I'll give you a lift. Where do you want to go?'

" 'To the train station. It's near here.'

" 'The train station?' I was surprised. 'Going on vacation, are you?'

" 'I'm vanishing—moving to another city.' Peter, as usual, slowly uttered brief sentences. 'Everyone leads his own life. It's a tradition. I'm one of those on the run.'

" 'Did you lose your job?'

" 'It's not a matter of a job,' Peter spoke, 'something more serious.'

" 'There's really no hurry.' I was sorry that Peter was leaving. I suggested, 'Come along to my place. There's beer in the refrigerator. We'll give our feet a rest.'

"This nonsense amused him. He acknowledged that he hadn't bought his ticket yet.

"As we sat drinking beer in my comfortable little kitchen, I frankly expressed surprise that he was leaving by train, instead of by plane. Train travel was outmoded: locomotives, cars, the tedious clacking of the wheels over the gaps in the rails.

" 'It's expedient,' Peter explained. 'I'll get a ticket to Detroit, then fly out of Cleveland.'

" 'What kind of detective-story business is this?' I exclaimed. 'I've been living in America for a long time, but never yet met a traveler who would stop off in Cleveland on a trip to Detroit.'

" 'Remember, it's a tradition of our Fatherland,' my companion quietly replied. 'Covering one's traces.'

"The beer helped loosen Peter's tongue. He cleared up the mystery of his trip.

" 'I was standing in the bank. I had gone there to cash my paycheck. A fellow in dark glasses, wearing a hat, approached me. He was carrying an umbrella under his arm. He came up, looked in my face, and turned aside.'

" 'Well, what of it?'

" 'It's standard Fatherland procedure,' Peter said. 'The agent came up and selected me from the others. There wasn't anyone else near, so it wasn't wise to jab me in the hip with a poisoned umbrella tip at that moment. That's my reason for running. Once again I'm a migrating bird.'

"He continued to explain: 'The agent showed up at the bank. He found out that I lived nearby; he could get my address from the check. Now I'm a sitting duck for them! And here he is, to complete the picture with an umbrella under his arm.'

" 'He probably didn't want to have anything to do with you.' I couldn't understand his wild conjectures. 'What made you think he wanted to harm you?'

" 'He didn't say a word; his eyes gave him away.'

"I tried to disagree. We attempted to resolve the situation, and came to a decision. Peter would postpone his departure, and stay with me. We would both go to the bank and see if someone in dark glasses would approach, examine our faces, then jump away as from a leper—genuine Pinkerton detective procedure. We would take him apart. Peter listened attentively to my beer-inspired wisdom.

" 'And what if he sticks his umbrella into your hip?' Peter asked.

" 'You grab him by the arm,' I worked out the plan of action. 'If he rushes you, I'll take care of him. Brother, that will be a worldwide sensation—an umbrella soaked with curare poison! We'll get thousands of dollars for an interview!'

"So we shook hands on it. The next day we were both at the bank, settling ourselves in a corner of the big, long lobby on low divans where customers are always sitting waiting to see someone. Golden letters sparkled over our heads: *'New Checking Accounts.'* We sat there as if waiting our turns, our faces screened by newspapers we pretended to read.

"Suddenly Peter clutched my arm. 'There he is!' whispered my instantly excited friend, with a glance toward a man standing at some distance with his back toward us, poised with stocky, short legs apart, alongside a line waiting for a teller. I clearly perceived with a keen detective eye his hat pulled over his eyes, and the venomous umbrella under his arm.

" 'Don't be alarmed,' I companionably encouraged Peter.

" "It's not all that pleasant,' he confided in a mutter. Panic was evident in his voice. He turned pale; he was quite unlike himself. It touched me to the quick. Was there really evil intent here? I walked directly toward the fellow with the umbrella. As though sensing my stare on his back, he turned, took us in with his own eyes, armored with dark glasses. Mechanically, I signalled Peter with my hand: Stay there, don't run! Recognizing me, the suspect grinned. A handsome set of dentures flashed beneath the dark void of those enigmatic glasses.

"As I walked toward him, I faltered on my last step. The mysteriously bespectacled person, hat pulled over his eyes, fatal umbrella tucked under his arm, was my landlord, from whom I rented my apartment.

" 'What are those spooky glasses for?' I remarked as I greeted him. 'I've never seen those before.'

" 'They aren't a bit mysterious,' he replied, still grinning. 'They're my occulist's idea. And I have to stand vigil in the bank.'

"He explained that a former tenant had promised to pay his back rent as soon as he cashed a check at the bank.

" 'Forget that I told you about this, as well as the man's name,' he added, joking about the sensitive financial transaction.

"I glanced toward the corner, where over the divans the golden letter glittered, announcing *'New Checking Accounts,'* but Peter was not there. Peter was outside. He was observing my meeting with the landlord through the huge plate glass window from the sidewalk, where his whole body was shaking from the wind and drizzling rain. He was probably including me among the company of agents who operated with umbrellas saturated in curare poison.

" 'There he is now,' murmured my landlord.

"His debtor entered the bank. The landlord proceeded to extract the money owed by the erstwhile tenant.

"Peter approached me. 'It's turned out to be a commonplace story.' I explained the situation. 'The umbrella is for protection from the rain. This gentleman is my landlord.'

"Under the same poisonous umbrella the three of us proceeded to a tavern in the neighborhood. The landlord stood drinks for us. He was in an expansive mood: he had recovered the arrears which had been all but irredeemable . . .

"Peter stayed in my apartment for almost six months, during which time he scrupulously paid his share of the rent for his small room. Then he began to get restless—it was time to resettle in another city. And there are many cities in America. He said goodbye to me somewhat abruptly, hastily.

"I was certain that he was leaving me under pressure of panic concerning his own existence, so I did not argue with him.

"By the way—he noticed that I, sometimes, left the house with an umbrella under my arm."

© *By Author*

Translated by *T. J. Stacy*

GARBĖS PRENUMERATOS

Dr. S. Andukas, Baltimore, MD.
P. Aras, Santa Monica, Cal.
Peter Atkočiūnas, DDS, Cicero, IL.
J. Z. Augustinius, Illinois.
Br. Aušrotas, Juno Beach, FL.
Leo Bagdonas, Santa Cruz, CA.
Pr. Baltuonis, Canada.
Inž. Peter Baltran, Los Angeles. Calif.
V. Barkus, Omaha, Ne.
Rev. A. Bertašius, San Elizario, TX.
Dr. John Bernotavicz, Barrington, Ill.
A. Braškys, Ont., Canada.
D. Brazdžionis, Los Angeles, Calif.
Juozas Briedis, West Bloomfield, Mich.
R. A. Bužėnas, Los Angeles, CA.
Inž. V. Čekanauskas. Garbės konsulas, Los Angeles, CA.
Cleveland Public Library,OH.
East Cambridge Branch Library, MA.
H. Bruszauskas, Vokietija.
Dr. A. L. Čepulis, Willoughby, OH.
John Čiurlionis, PA.
Rev. V. Dabušis, N. J.
Dr. A. M. Devenis, Long Beach, CA.
Just. Dėdinas, MD, Chicago, Ill.
A. Devenis, Santa Monica, CA.
Vysk. A. Deksnys, Vokietija.
A. Dičius, Santa Monica, CA.
Alg. Didžiulis, Bogota, Colombia.
Vincas Dovydaitis, San Clemente, CA.
J. Dženkaitis, Glendale, CA.
Alg. Dudaravičius, Edmonton. Canada.
A. Galdikas, Brentwood, CA.
Bronė Gajauskienė, Santa Monica, CA.
Inž. Br. Galinis, Norwell, MA.
Bronė Gustaitienė, San Francisco, Calif.
P. Gruodis, Chicago, Ill.
Paul Gylys, Olympia, Wash.
E. ir L. Jarašiūnai, Santa Monica, CA.
Z. Jokubaitis, Rosanna, Vic., Australia.
E. Jonušas, Omaha, Nebr.
Msgr. F. M. Juras, Putnam, Conn.
Inž. J. Jurkūnas, Chicago, IL.
P. Karosas, New Britain, CT.
Kazys Karuža, Los Angeles, CA.
Dr. Šarūnas Karuža, Los Angeles, CA.
St. Keterauskas, Los Angeles, Calif.
Mrs. Isab Kirk, San Leandro, Calif.
M. Kirkilas, Chicago, Ill.
Dr. P. Kisielius, Cicero, IL.
Dr. Alf. Kontvis, CA, R. K.
Dr. A. Krisiukėnas, Milton, MA.
E. Kronas, Canada.
Msgr. J. Kučingis, Los Angeles, Calif.
J. Kutra, Santa Monica, CA.
S. ir J. Kvečas, Santa Monica, Calif.
J. L. Levickas, Chicago, IL.
M. M. Lietuvnikas, Orlando, FL.
J. Lukas, Orange, CT.
Dr. J. Mališka, Que., Canada.
F. Masaitis, La Mirada, CA.
Vacl. Mažeika, Park Rdge, Ill.
A. ir I. Mažeikos, Marina del Rey, CA.
G. Mažulienė, Santa Monica, CA.
W. Maker, Burbank, CA.
W. Markalonis, Reynoldville, Pa.
Msgr. L. Mendelis, Baltimore, Md.
E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N. Y.
W. M. Maskell Ins. Agency Ltd, Toronto, Ont.
A. Milius, Santa Monica, CA.
Al. Mogenis, Quincy, IL.
Rev. S. Morkūnas, Siuox City, Iowa.
A. Musteikis, Fallon, NE.
A. L. Namikas, Glendora, CA.
Rev. A. Olšauskas, Los Angeles, CA.
Kun. Th. Palis, Pittsburgh, CA.
Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA.
Vladas Pažiūra, Anaheim, CA.
F. Petrauskas, Syracuse, N. Y.
J. Petronis, Los Angeles, Calif.
A. Pračiūnas, San Pedro, CA.
Jonas Putna, Cardiff, England.
Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, N. Y.
Inž. Juoz. Rasys, Cambridge, Mo.
Rev. Dr. P. Ragažinskas, Sentral, N. M.
Kun. V. Radvina Clover Valley, Calif.
Gregor Radvenis, Los Angeles, Calif.
V. Raulinaitis, Santa Monica, Calif.
K. R. Razauskas, Dearborn Heights, MI.
A. L. Repšys, N. Y.
J. V. Roland, San Francisco, CA.
Rev. A. Sabas, Ont., Canada.
Kun. Paul Sabulis, Waterbury, Conn.
Petras Sakas, Los Angeles, CA.
J. B. Sabal, Cleveland, Ohio.
Apol. Sajus, Santa Monica, Ca.
Wm. R. Savage, Reno Nevada.
E. ir J. Sinkiai, Santa Monica.
Rev. Dr. Skilandžiūnas, Canada.
Dr. Paul Švarcas, Mascoutah, Illinois.
Rev. E. Statkus, Grand Rapids, Mich.
Inž. J. Talandis, Olympia Fields, Illinois.
"Talka", Hamiltono liet. koop., Canada.
V. Tamošiūnas Detroit, MI.
J. Tamas, Gardena, CA.
Dr. V. B. Sky, Palos Verdes, Calif.
M. Šarauskas, Winn., Canada.
Juozas Truškauskas, Los Angeles, Calif.
Rev. I. Urbonas, Gary, In.
Dr. O. Vaitas, Bloomfield Hills, Mich.
S. P. Vaičaitis, PA.
V. Urbaitis, Mayfield Hts., Ohio.
A. Vakselis, Richmond Hills, New York.
Vytautas Vidugiris, Palos Verdes, Calif.
Juozas Vitėnas, Washington, DC.
A. Youtz, Munhall, PA.
Dr. P. Žemaitis, Conton, MI.

"LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE!"

Siūskite metinę prenumeratą $5.00

Užsakykite LAV savo giminėms bei draugams, gyvenantiems rytinėse ir vidurio Amerikos valstybėse, tegu susipažįsta su mūsų veikla ir gyvenimu.

4364 Sunset Blvd., Hollywood, CA 90029

Galima LAV užsisakyti ir patelefonuojant **NO 4-2919**

AUKOS

$14 — K. Miškinienė.

$12 — E. Rukštelytė-Sundstrom.

Po $10 — K. Trečiokas, J. Salys, E. Lengnikas, VTamošiūnas.

$7 — P. Uknes, L. Eurkoos.

Po $5 — Dr. J. Naujokaitis, R. Jurkūnas, Iz. Vasyliūnas, St. Baniulis, Pr. Dovydaitis, A. Žitkus, A. Alčiauskas, J. V. Ruzgys.

$3 — St. Radžiūnas, V. Petrauskas.

Po $2 — M. Kucienė, A. Noriušis, L. Kiaušas, B. Rukštelė, H. Gavorskas, J. Bacevičius, O. Malkauskienė, A. Vabalas, P. Misevičius, V. Linkevičius, O. Spirauskas, A. M. Pranys, V. Vilčinas, V. Zdanys, J. P. Vaičaitis, A. P. Duda.

ALBINO MARKEVIČIAUS

apdraudos, namų pardavimo ir visos įstaigos nuo spalio mėnesio pradžios persikelia į naujas, didesnes patalpas

2802 Santa Monica Blvd.,
Santa Monica, CA 90404
Telefonas 828-7525

M & R Americana Ins. Service telef. 453-1735. Adresas 2802 Santa Monica Blvd., S. M.

Rūtos ,Inc. Bend. ir Kalifornijos Liet. Kredito Sąjungos adr. yra 2802 Santa Monica Blvd., Santa Moncia, CA 90404, telef. 828-7525.

Prenumeratorių dėmesiui

Dėl pakilusių LD spausdinimo išlaidų: popierio, vokų, kliišių darymo, pašto ženklų ir kt., ir dar norėdami toliau egzistuoti, su nenoru esame priversti pakelti LD prenumeratos kainą 11%, iki $20 metams J. A. Valstybėse ir iki $25 kanadiškais doleriais. Šiaip visame pasaulyje, mokant amerikoniškais doleriais, prenumeratos kaina palieka ta pati.

Leidėjas

K N Y G O S

VARPAI SKAMBA

Stasius Būdavas
Apysaka

Mokytojo Banaičio, Loretos, Salos. Uždrausto stebuklo ir kitų romanų bei apysakų autorius Stasius Būdavas šioje apysakoje vaizduoja spaudos draudimo metus. Pagrindinis herojus yra našlaitis Rapolas Gelžinis, kuris, kaip pasakytų vysk. Valančius, yra guvus berniukas Apysaka ypač tinka mūsų jaunimui. 180 psl. **Kaina $2.50**

RENEW YOUR
LITHUANIAN DAYS

LITHUANIA 700 YEARS. By Albertas Gerutis. Includes 1)The Origins of the Lithuanian Nation, by J. Puzinas; 2)Lithuania to World War I, by J. Jakštas; 3)Independent Lithuania, by A. Gerutis; 4) Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis; 5) Liberation attempt from abroad, A. Budreckis; 6) The prospects of Lithuanian Liberation, by S. Lozoraitis. 475 p.p. 1969.

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 Telef. (212) LA3-1510

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas: (312) 737-6784

ir

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

LIETUVIŲ DIENŲ

Žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N.Y. — "Darbininko" adm-ja.
So. Boston, Mass.—S. Minkus
Chicago, Illinois—Balys Brazdžionis
'Gifts International,' 'Parama,' 'Marginiai.'
Cleveland, Ohio—J. Zilionis
Detroit, Mich—St. Anthony's Parish Library
Los Angeles, Cal.—V. Prižgintas
Putnam, Conn.—Immaculate Conception Convent
Rochester, N.Y.—A. Sabalis
Waterbury, Conn.—"Spauda"
Woodhaven, N.Y.—"Romuva"

ANGLIJOJE

Bradford, Yorks—Kun. J. Kuzmickis

AUSTRALIJOJE

Adelaide, Edwardstown—A. Kubilius
Melbourne-St. Kilda—F. Sodaitis
Sydney—Kun. P. Butkus
Glen Osmond, S.A.—E. Reisonienė
Mirren, SA.—J. Rupinskas

KANADOJE

London, Ont.—A. Puteris
Toronto, Ont.—V. Aušroras, A. Kuolas, St. Prakapas
Montreal, Que.—P. Rudinskas (Parish Library)

AMERIKOS BALSAS
(VOICE OF AMERICA)

Kasdien po pusvalandį Vašingtono laiku 11:00 am. ir 1:00 p.m.. vasaros laiku (arba 10:00 am. ir 12:00 noon žiemos laiku), 20, 25, 30 ir 50 metrų trumposiomis bangomis.

ICA—VOICE OF AMERICA
Lithuanian Service
Washington, D.C. 20547

THE BATTLE OF GRUNWALD.

Liberal English translation with prologue & epilogue by J. J. Bielskis. From the adapted Lithuanian version of the original in Russian by Ivan K. Sokolnikov. An Historical novel of the Battle in 1410 with the Teutonic Knights. 160 p.p. and XXXI footnotes. Los Angeles, 1963.

Price: $3.00

"Lietuvių Dienos"
4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

LOS ANGELES, CALIF.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES

Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30-1:00 p.p.
Išlaiko L. Radijo Klubas

Programų koordinatorius Vladas Gilys

3329½ Atwater Avenue
Los Angeles, CA 90039
Tel. (213)662-6906

BALTIMORE, MD.

"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"

Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10-11 val. ryto
per AM radijo stotį WITH—123

Programos vedėjai: **Albertas Juškus**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515

Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.
Baltimore, Md. 21227 Tel.: 242-1779

BOSTON, MASS.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS

Sekmadieniais
9:00-10:00 ryto iš WCAV-FM 98
12:10-1:00 val. 1460 AM iš WBET
Petras Viščinis, vedėjas
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: (617) 586-7209

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA

Seniausia liet. radijo programa Naujojoje Anglijoje, veikianti nuo 1934 m. bal. m. vedama **Stepono ir Valentinos Minkų** girdima sekmadieniais 1 val.-1 val. 30 m.
Boston, Mass.—WLYN-1360

Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka

502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-0489

CHICAGO, ILL.

Sophie Barcus Raidijo Šeima

7 Programos savaitėje
Monday through Friday 4:00-4:30 p.m.
Saturday & Sunday 8:30-9:30 a.m.
Visos programos is WOPA 1490 kc AM
Programos vedėja Aldona Daukus-Barcus
Transliuojama iš nuosavos studijos
WOPA, 1490 AM banga

7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel.: HEmlock 4-2413

LIETUVOS AIDAI

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadieno
8:30 val. vakaro
Visos laidos iš tos pačios stoties
WCEV 1450 AM banga

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
2646 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Phone 778-5374

ST. PETERSBURG, FLA.

"Lietuvos Aidų" programa

kas šeštadienį 12:30 p.p.
1110 AM banga, WTIS stotis
Veda Kazė Brazdžionytė
Rašyti: 2646 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas 312-778-5374
Atstovas St. Petersburge—K. Kleiva
Telef.: 360-1479

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
TĖVYNĖS GARSAI

Įsteigta 1949
Girdimi sekmadieniais 8-9 val. ryto
WZZP, FM 106.5 mc
Vedėjas—Juozas Stempužis
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telefonas (216) 382-9268

DETROIT, MICH.

Lietuviškas Balsas-Lithuanian Voice

WCAR—1090 AM BANGA LIVONIA
Sekmadieniais 8:30 iki 9:00 val. ryto
Visais programos reikalais kreiptis:
KAZYS GOGELIS
13436 Garfield, Detroit, MI 48239
Telef. 535-6683

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA
2056 CNB Bldg., Detroit, Mich. 48226
WMZK–AM banga 1400
pirmadienį, trečiadienį, penktadienį
nuo 7 iki 8 val. vakaro.
Programos ved. **Algis Zaparackas,** 4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072. Tel. 549–1982. Albertas Misiūnas, 2843 Woodmere, Detroit, MI 48209, tel. 841–3026.

HARTFORD, CONN.
"TĖVYNĖS GARSAI"

Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM—840 AM
Kiekv. sekmadienį 4:30-5:30 val. p.p.
Programos vedėjas A Dragūnevičius
Pranešėjai:
Zita Dapkienė, Alfonsas Dzikas ir Lionginas Kapeckas
273 Victoria Rd, Hartford, CT 06114
Telefonas: CH 9-4502

NEW YORK - NEW JERSEY

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kas šešt. iš WEVD stoties
New Yorke, nuo 8-9 v.v., 97.9 FM banga
Taip pat klausykite "Music of Lithuania" programos
kas treč. nuo 6:05 iki 7:00 val. vak.
iš Seton Hall Universiteto stoties
89.5 FM — WSOU

Direktorius—Dr. Jokubas J. Stukas
234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060
Tel. (201) 753-5636

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį nuo 9 iki 10 v. ryto iš WHBI stoties 105.9 FM banga

ROMAS KEZYS
217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364
Telefonas: (212) 229-9134

PITTSBURGH, PA.

The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Pennsylvania
Pittsburgh, PA — WPIT-730 kc.
sekmadieniais 12:30-1:00 p.m.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill Rd., Pittsburgh, PA 15243

HOT SPRINGS, ARK.

LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LEISKIT Į TĖVYNĘ"

Lithuanian Broadcasting SPA
Kiekvieną mėnesio antrą ir trečią
sekmadienį nuo 9:30 iki 10:00 ryto
iš radijo stoties KGUS—FM 97.5 banga
Programos vedėja Salomėja Smaišienė
204 Hilltop Dr., Hot Springs, Ark. 71901
Telefonas (501) 321-9641

ROCHESTER, N.Y.
DAINOS AIDAS

Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto
Stotis: WXXI-FM 91.5 mc
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas
Klubo valdyba: **Al Gečas,** pirm., **R. Kiršteinas,** vicepirm., **J. Krokytė,** sekr., **Ruta Ilgūnaitė,** ižd., **L. Laukaitienė,** narė.
320 Durnan St., Rochester, N.Y. 14621

WATERBURY, CONN.

Lietuvių Bendruomenės Balsas

Sekmadieniais 8-9 val. vak.
Ved. Viktoras Vaitkus
10 John St., Waterbury, Ct. 06708
Tel. 756-5173 — 754-8780

MONTREAL, CANADA

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS

Kiekvieną tračiadienį nuo 11 val. v.
CFMB stotis—Banga 1410
Programos vedėjas L. Stankevičius
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

TORONTO, ONT., CANADA

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI

Sekmadieniais 1:30-2:00 po pietų
Visos programos transliuojamos iš
Toronto stoties CHIN, banga 101 FM
Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius
614 Tedwyn Dr.
Mississauga, Ont., Canada
L5A IK2
Tel. (416) 275-3134

ROMA, ITALIA
ROMOS RADIJAS

Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min. iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku
41.15 ir 50.34 metrų bangomis
Vedėjas Dr. J. Gailius
Circonvallazione NOMENTANA 162

VATIKANAS, ITALIA

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje
Sekmad. rytais 10:30-11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vak. 20:15-20:30 Lietuvos laiku
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų
Vedėjas: Kun. Dr. V. Kaziūnas
Adresos: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO

Prašome atnaujinti
"Lietuvių Dienų" prenumeratą
1981 metams.

Prenumeratos kaina:
JAV — —$20.
Kanados Doleriais — $25.00

Adresas:
Lietuvių Dienos
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA. 90029

LIETUVOS PASIUNTINYBEI REIKALINGA VISŲ MŪSŲ PARAMA

Lietuvos pasiuntinybės Washingtone rūmai, prie kurių jau nuo 1924 metų plevėsuoja Lietuvos vėliava, šiandien yra reikalingi didesnio remonto ir tam būtina visų lietuvių finansinė parama. Šalia mūsų pasiuntinybės rūmų yra įsikūrusios šios ambasados: Ispanijos, Meksikos, Italijos, Lenkijos, Ghanos. Kaimynystėje yra buvusios Kubos ambasados rūmai, kur dabar veikia Kubos interesų misija.

Aukas siųsti šiuo adresu: Lithuanian Legation, 2622 16th St., N. W. Washington, D. C. 20009.